

15. august 2001

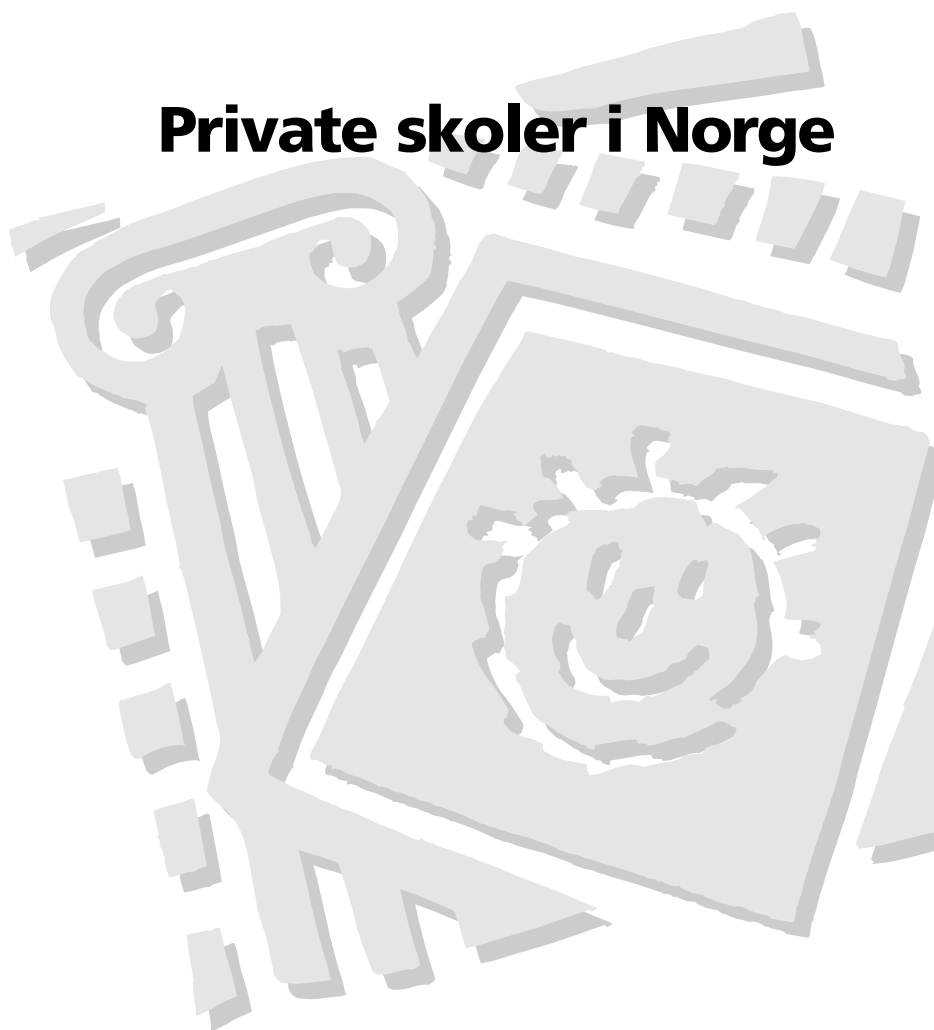
Aktuell utdanningsstatistikk

Statistics Norway



Statistisk sentralbyrå

Private skoler i Norge



Publisert i samarbeid med
Kyrkje-, utdannings- og
forskningsdepartementet.

4/2001

Aktuell utdanningsstatistikk

I *Aktuell utdanningsstatistikk* publiseres statistikk på ulike emneområder innenfor utdanningsstatistikken.

Husk å oppgi kilde: Statistisk sentralbyrå ber om å bli oppgitt som kilde når statistikk eller andre opplysninger fra dette heftet blir gjengitt.

Ansvarlig seksjon: Seksjon for befolknings- og utdanningsstatistikk.

Redaktør: Elisabetta Vassenden.

Redaksjonsmedarbeidere:

Tor Jørgensen, tlf. 62 88 52 69, e-post: tor.jorgensen@ssb.no, Sadiq Kwesi Boateng, tlf. 62 88 54 72, e-post: sadiq.kwesi.boateng@ssb.no, Terje Krokstad, tlf. 62 88 52 91, e-post, terje.krokstad@ssb.no.

Redigering: Åshild Vestaberg og Audhild Iren Øverby

Prisar: Per år kr 500,00 inkl. mva. Enkelt-nummer kr 65,00 inkl. mva.

Forespørsel om salg og abonnement

rettes til: Statistisk sentralbyrå, Salg- og abonnementservice, N-2225 Kongsvinger, tlf. 62 88 55 00, faks 62 88 55 95, e-post: salg-abonnement@ssb.no.

ISSN 1500-4295

Innhold

1. Innledning.....	3
2. Lowverket	4
3. Grunnskoler	6
4. Videregående skoler og folkehøgskoler	11
5. Universiteter og høyskoler	15
6. Private skoler i de andre nordiske land	19
Vedleggstabeller	21

Elektronisk formidling

Foruten papirutgaven finnes publikasjonen tilgjengelig i elektronisk versjon under SSBs webtjeneste på Internett. Adressen er <http://www.ssb.no>. Tabellene kan lastes ned i Excel.

Andre tabeller

Spesialtabeller kan bestilles fra Statistisk sentralbyrå.

Standardtegn

Standardtegn i tabeller	Symbol
Tall kan ikke forekomme	.
Oppgave mangler	..
Oppgave mangler foreløpig	...
Tall kan ikke offentliggjøres	:
Null	-
Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	0
Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	0,0
Foreløpig tall	*
Brudd i den loddrette serien	—
Brudd i den vannrette serien	I
Rettet siden forrige utgave	r

Innledning

Gjennom *Aktuell utdanningsstatistikk* ønsker Statistisk sentralbyrå å øke tilgjengeligheten til og aktualiteten på statistikk om utdanningsaktiviteter i Norge. Statistisk sentralbyrå ønsker også gjennom denne publikasjonsserien å presentere et bredere spekter av statistikk om elever og studenter i Norge. Serien forsøker å dekke interessenters behov for nøkkeltall for utdanningssektoren.

Aktuell utdanningsstatistikk er finansiert i fellesskap av Statistisk sentralbyrå og Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet. Både Statistisk sentralbyrå og Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet bidrar med materiale til publikasjonsserien. Statistisk sentralbyrå har det redaksjonelle ansvaret for publikasjonene og står ansvarlig for den faglige kvaliteten.

Aktuell utdanningsstatistikk blir utgitt ca. 10 ganger pr. år, og inneholder blant annet sektorpublikasjoner for grunnskoler, videregående opplæring, voksenopplæring og universiteter og høyskoler.

Denne publikasjonen inneholder statistikk om private skoler i Norge, og hovedvekten er lagt på skole- og elevtallsutviklingen over tid. Både grunnskoler, videregående skoler og universiteter og høyskoler inngår i statistikken. I et kapittel blir også de andre nordiske land viet oppmerksomhet.

Publikasjonen er utarbeidet av rådgiver Tor Jørgensen og førstekonsulent Sadiq Kwesi Boateng.

1. Innledning

1.1. Noen utviklingstrekk og reformer

De fleste skoleelever i Norge går i offentlige skoler. Elever i grunnskolen går i kommunale grunnskoler og elever i videregående opplæring går i fylkeskommunale videregående skoler. Også det store flertallet av universitets- og høyskolestudentene er å finne i det offentlige utdanningssystemet i statlige universiteter og høyskoler. Det private innslaget i det norske utdanningssystemet er imidlertid noe større på universitets- og høyskolenivå enn på lavere nivåer. De fleste privatskolene har en driftsstøtte fra det offentlige på 85 prosent av tilskuddsgrunnlaget.

Et av hovedmålene i norsk utdanningspolitikk de siste tiårene har vært å gi all ungdom uansett kjønn, bosted og sosial bakgrunn lik rett til utdanning. Viktige virkemidler for å nå dette målet var opprettelsen av Statens Lånekasse for utdanning i 1947, ulike utdanningspolitiske reformer og utbygging av det offentlige utdanningssystemet på alle nivåer.

På 1960-tallet ble 9-årig obligatorisk grunnskole innført for alle. Flere elever gikk etterhvert over i gymnas eller yrkesskole etter fullført grunnskole, og på midten av 1970-tallet kom Lov om videregående opplæring og Lov om fagopplæring i arbeidslivet. Den fylkeskommunale videregående skolen avløste gymnas og yrkesskolen. Fra og med skoleåret 1994/95 fikk all ungdom i alderen 16-19 år lovbestemt rett til en treårig (fireårig) videregående utdanning som skal føre fram til studie- eller yrkeskompetanse (Reform94) eller kompetansebevis hvis utdanningen er fullført uten rett til vitnemål.

I 1997/98 ble grunnskolen utvidet med ett klassetrinn. Alder for skolestart ble senket fra 7 til 6 år (Reform97).

Også universitets- og høyskolesystemet har hatt en sterk vekst. En langt større del av årskullene fortsetter nå i høyere utdanning enn for noen tiår siden. Fra slutten av 1960-årene ble distriktshøyskolene bygget ut, og siden den tid har det vært en sterk økning i tallet på studieplasser ved universitetene og høyskolene. På 1970-tallet og begynnelsen av 1980-tallet ble også en rekke videregående skoler omgjort til høyskoler. I 1994 ble høyskolestrukturen endret ved at mange av de gamle høyskolene ble slått sammen til 26 nye statlige høyskoler. På 1990-tallet ble det opprettet spesielt mange nye studieplasser ved universitetene og høyskolene. Etterspørselen etter studieplasser steg kraftig ikke minst fordi årskull kom i studiealder og at arbeidsledigheten var stor blant ungdom.

Det har vært bred politisk enighet om at det norske utdanningssystemet hovedsakelig skal være et offentlig system fordi det enkelte individs mulighet til å skaffe seg utdanning ikke skal være avhengig av privatøkonomien. Synet har vært at det er verdifullt at elever med ulike sosiale bakgrunn går i samme skoler, slik at elevene får en undervisning som bygger på et felles kunnskaps- og verdigrunnlag.

På grunnskoleområdet har det vært aksept for å opprette private skoler på grunnlag av tros- og livssyn og på grunnlag av en alternativ pedagogikk. Det har vært mest politisk strid om tros- og livssynsskolene.

I videregående utdanning er det også etablert en del private videregående skoler som er parallelle til de offentlige skoler, dvs. de gir et likeartet undervisningstilbud. For øvrig er det et forholdsvis sterkt privat innslag i de skoleslagene som nivåmessig befinner seg et sted mellom videregående skolenivå og universitets- og høyskolenivå. Det gjelder ikke minst folkehøyskoler og skoler som blir drevet på et religiøst grunnlag.

Det har vært mindre politisk strid om etableringen av private institusjoner på universitets- og høyskolenivå. Særlig innen økonomisk-administrativ utdanning og IT-utdanninger har det vært nødvendig med private læresteder som supplement til de offentlige for å dekke behovet. Innen f.eks. helsefagutdanningene har det også tradisjonelt vært forholdsvis mange private tilbud.

De private eierformer varierer en del. Noen skoler blir drevet av religiøse og ideelle organisasjoner. Andre er stiftelser, og atter andre er av mer kommersiell karakter.

I det følgende skal vi se litt nærmere på utviklingen av det private utdanningssystemet i Norge. Vi vil ta for oss grunnskolene, de videregående skolene, folkehøyskolene og universitetene og høyskolene. Hovedvekten vil bli lagt på utviklingen i skole-, elev- og studenttall og til dels også lærertall ved de private lærestedene de siste 15 år. De rent økonomiske sider ved driften, som ressursoverføringene fra staten, vil ikke bli berørt. Det vil også bli trukket noen linjer litt lenger bakover i tid. Til slutt vil vi foreta noen sammenlikninger med de andre nordiske land.

1.2. Datagrunnlaget

Datagrunnlaget for denne publikasjonen er i hovedsak Statistisk sentralbyrås utdanningsstatistikk. Data fra de andre nordiske land er delvis innhentet i statistikk-

byråene i de forskjellige land og delvis i utdanningsdepartementene og i tilknyttede/underliggende etater. Tallene fra før 1985 er i første rekke hentet fra Asbjørn Tveitens bok "Friskolen -enhetsskolens gjøkunge". Han har benyttet seg av ulike datakilder. Noe er også hentet fra Petter Amdams bok " Høyere utdanning til salgs: Privat høyere utdanning i historisk og komparativt perspektiv". Videre er noe annen litteratur benyttet og også privatskoleloven av 1985 og privathøyskoleloven av 1986. Det vises til litteraturliste.

2. Lovverket

Hva er en privat skole? I lovverket blir de definert som en negasjon. Det er skoler som ikke blir drevet av kommuner, fylker eller stat. Driftsansvaret er det avgjørende (Tveiten 2000).

Det er to viktige lover som regulerer driften av private utdanningsinstitusjoner i Norge. Disse lover er: "Lov om tilskot til private grunnskular og private skular som gjev vidaregåande opplæring (privatskulelova) av 14. juni 1985" og "Lov om eksamensrett til private høyskoler av 11. juni 1986 (privathøyskoleloven)".

2.1. Privatskoleloven

Den gjeldende lov om tilskudd til private grunnskoler og vidaregåande skoler kom i 1985, og det er senere gitt flere forskrifter med hjemmel i denne loven. Formålet med loven er "å medverka til å sikra at det kan skipast og drivast private skular" (§ 1). For å få tilskudd etter privatskoleloven, må skolen være (§ 3):

- a) skipa av religiøse og/eller etiske grunnar
- b) eller skipa som eit fagleg-pedagogisk alternativ
- c) eller skipa for undervisning av norske born/norsk ungdom i utlandet
- d) eller skipa for å fylla eit kvantitativt undervisningstilbod
- e) eller å ha til føremål å gje vidaregåande yrkesretta undervisning som ikkje vert gjeven ved vidaregåande offentlege skular

I lovens § 4 stilles det krav om at undervisningsplanene må være godkjent av Kirke- utdannings- og forskningsdepartementet (KUF). Dessuten fremgår det av privatskoleloven § 25 nr. 3 at "Vedkomande departement (KUF) avgjer i kvart einskilde tilfelle om skulen tilfredsstiller krava etter denne lova, og om skulen etter ei samla vurdering skal godkjennast med rett til tilskot. For skular som søker godkjenning etter § 3 (bokstav) a eller b skal det ikkje leggjast einsidig vekt på nedgang i elevtal for kommunen i den samla vurderinga".

De private skolene skal ha hele landet som inntaksområde. Kravene til undervisningspersonalets kompetanse er i utgangspunktet de samme som kompetansekravene for undervisningspersonalet i den offentlige skolen.

I privatskoleloven § 26 er det tilskuddsregler for ulike kategorier av private skoler. Majoriteten av de private grunnskoler og av de private vidaregåande skoler får dekket 85 prosent av tilskuddsgrunnlaget.

Det er fastsatt i privatskoleloven at alle offentlige tilskudd og ev. skolepenger skal komme elevene til gode. Private skoler som mottar offentlige tilskudd som fullt ut dekker driftsutgiftene, har ikke anledning til å kreve

skolepenger av elevene. De skolene som ikke mottar offentlige tilskudd som dekker de totale driftsutgifter, kan kreve inn skolepenger, men det er fastsatt begrensninger i privatskoleloven når det gjelder størrelsen på skolepengene. Skolepengene - sammen med statstilskuddet - skal i utgangspunktet ikke overstige "utgiftsnivået ved tilsvarende offentlige skule som det er naturleg å samanlikne med".

De private skolene står under tilsyn av Statens utdanningskontor, og grunnskolene også av kommunen.

2.2. Privathøyskoleloven

Formålet med privathøyskoleloven er å bidra til å sikre driften av private høyskoler som faglig er på høyde med de statlige (kap.1, § 1). Virkeområdet for denne loven er de private høyskoler som får private tilskudd eller gir eksamen godkjent etter privathøyskoleloven. I motsetning til privatskoleloven er det i denne loven ikke gitt klare regler for omfanget av offentlige tilskudd til driften av de enkelte læresteder.

Det viktigste i denne loven er lovparagrafene om oppretting av studietilbud og adgang til å avholde eksamen. Høgskolene må drive virksomheten sin etter studieplaner og eksamensregler som er godkjent av KUF. Skolene skal ha reglement for opptak av studenter. I loven blir det også slått fast at undervisningspersonalet må ha de samme kvalifikasjoner på samme nivå som undervisningspersonale ved statlige universiteter og høyskoler. De enkelte høyskoler må søke om å få godkjent eksamener og grader.

Høgskoler som har vært i drift i ett år, og som oppfyller følgende krav kan få tilskudd:

- a) de må være opprettet av religiøse eller etiske grunner, eller
- b) de må være opprettet som et faglig pedagogisk alternativ, eller
- c) de må utfylle det offentlige utdanningstilbud på felter hvor det er et udekket behov

For c) gjelder her at tilbudet i utgangspunktet må være tilpasset de regionale og nasjonale planer for høyere utdanning. Høgskoler som tilfredsstiller kravene til tilskudd, kan søke departementet om tilskudd. I motsetning til i privatskoleloven er fastsettingen av størrelsen på driftstilskuddene langt mindre klare. Det heter i lovens kap.12 at "driftstilskuddet til en høyskole beregnes som produkt av en normalsats per student fastsatt av Stortinget og et studenttall godkjent av Kongen". Og videre: "Normalsatsene fastsettes med veiledende utgangspunkt i driftskostnad per student i offentlige utdannelser, og som en prosentsats av denne".

Statstilskudd til private høyskoler er egentlig en budsjettstyrt ordning slik at faglig godkjenning ikke alltid gir rett til økonomisk støtte. Av de 30 institusjoner som har eksamensrett etter privathøyskoleloven er det 20 institusjoner som mottar driftsstøtte for en større eller mindre del av studieplassene. Statlig finansiering av private høyskoler fastsettes på grunnlag av normalsats for tilsvarende offentlige utdanninger, og ytes som en prosent-sats av denne. Studietilbudet gis støtte for behandles i forbindelse med de årlige statsbudsjettene.

Både den privatskolelov og den privathøyskolelov som fortsatt er gjeldende, ble altså vedtatt på midten av 1980-tallet. Selv om noen endringer og forskrifter er kommet til, er det disse lovene som danner det lovmes-sige grunnlaget for de private utdanningsinstitusjoner i perioden 1985-2000.

3. Grunnskoler

Allerede fra slutten av 1800-tallet var det en målsetting for radikale reformpolitikere å arbeide for enhetsskolen; alle barn uansett sosial og geografisk bakgrunn skulle få den samme grunnskoleopplæring. For Venstre var skolepolitikken en viktig del av utviklingen av det norske demokratiet og for nasjonsbyggingen på slutten av 1880-tallet. Etterhvert som Arbeiderpartiet overtok det politiske hegemoniet, ble målsettingen om en felles grunnleggende skolegang for alle barn et vesentlig element i partiets mål om utjevning av de økonomiske og sosiale forskjellene i landet.

Målsettingen om lik grunnutdanning for alle var av stor betydning både på et mer overordnet samfunnsnivå og på individnivå. Mer formell kunnskap til stadig større deler av befolkningen skulle bidra til samfunnsomformingen. For å sikre at alle skulle få muligheter til den samme grunnutdanning var det påkrevd å bygge ut den offentlige skolen. Dette ble også gjennomført, og det skjedde i flere etapper. Først med etableringen av den obligatoriske niårige grunnskolen på 1960-tallet kan man si at målsettingen var fullt og helt realisert på dette nivået i utdanningssystemet.

3.1. Hovedtrekk i utviklingen 1900-1985 - sterk reduksjon i elevtallet i private skoler i mellomkrigstiden

Skoleåret 1900/01 fikk 22 000 av alle elever med rett til undervisning, undervisning utenfor den offentlige folkeskolen. Dette utgjorde i overkant av 6 prosent av tallet på alle undervisningsberettigede elever. Disse tallene endret seg lite de neste tjue årene. Deretter ble imidlertid tallet på elever utenfor den offentlige folkeskolen kraftig redusert. I 1935 var det bare 1 prosent av elevene som ikke var å finne i den offentlige folkeskolen, i 1940 enda færre, bare 0,4 prosent. (Tveiten, 2000). Denne utviklingen hadde flere årsaker. I 1920 gjorde Stortingsflertallet, Venstre og Arbeiderpartiet, et prinsippvedtak om felles obligatorisk 7-årig enhetsskole. Støtteordninger for private skoler ble endret. De såkalte forberedelsesklasser ved de høyere skoler forsvant gradvis. Mange av disse var private. Både offentlige og private middelskoler ble nedlagt. I 1920 gikk 8000 6.- og 7.- klassinger i slike middelskoler, i 1940 var de borte. Også de private gutter- og pikeskolene uten eksamensrett ble avviklet. Videre ble tallet på barn som fikk hjemmeundervisning kraftig redusert. Et anslag går ut på at om lag 5-6 000 elever fikk slik hjemmeundervisning i 1920 (Tveiten, 2000).

Det er noe usikkert hvor mye enhetsskolevedtaket i 1920 betydde for nedleggingen av private tilbud. Størst betydning hadde kanskje den kvalitetsmessige hevingen av den offentlige grunnskolen i denne perioden (Tveiten, 2000). Ved inngangen til 2. verdenskrig stod den offent-

lige grunnskolen meget sterkt i Norge. Et nytt privat skoleslag som pedagogisk alternativ så imidlertid dagens lys i denne perioden. Den første Rudolf-Steinerskolen ble etablert i Norge i 1926.

Andelen elever i private grunnskoler endret seg lite fra 1945 til 1970 da "Lov om tilskot til private grunnskular og private skular som gjev vidaregåande opplæring" ble vedtatt i Stortinget. Alle de politiske partier støtte prinsippet om enhetsskolen. Verdien av en felles skole ble understreket av alle partier (Tveiten, 2000). Det hadde både på 1950- og 1960- tallet vært flere politiske diskusjoner om privatskolene, og uenigheten gikk i første rekke på om det skulle være faste regler for statsstøtte for skoler som ble godkjent ut fra visse kriterier eller om tilskudd måtte vurderes i hvert enkelt tilfelle. Privatskoleloven av 1970, som ble vedtatt av det ikke-sosialistiske stortingsflertallet under Borten-regjeringen, slo fast at foreldre kunne velge skole på bakgrunn av religiøs og etisk overbevisning. Det skulle også gis mulighet til å drive forsøksvirksomhet i skolen på et alternativt pedagogisk grunnlag. Den politiske striden sto om det religiøse innslaget. Loven som ble vedtatt i 1970, gjaldt fram til 1985 da den ble erstattet av en ny privatskolelov (se kap. 2.1).

Tabell 3.1. Private grunnskoler og elever. Skoleårene 1970/71, 1976/77, 1980/81. Prosent



	Skoler med statsstøtte	Elever	Elever i prosent av alle skoleberettigede
1970/71	25	2 220	0,4
1976/77	27	2 750	0,5
1980/81	31	3 558	0,6

Kilde: Tveiten 2000.

Totalt var det i 1970/71 25 private grunnskoler med statsstøtte. Disse skolene hadde 2 220 elever, og de utgjorde kun 0,4 prosent av den samlede elevmassen i grunnskolen. Andelen elever i private grunnskoler økte noe fram til midten av 1970-tallet. Skoleåret 1975/76 var antallet private skoler 27 og elevtallet 2 750 eller 0,5 prosent av samlet elevtall. Fem år senere hadde tallet på private grunnskoler kommet opp i 31, og elevtallet i privatskolene utgjorde 0,6 prosent av totalt elevtall.

Hovedtyngden av de private skoler var grunnskoler etablert på et religiøst grunnlag, men det ble også etablert flere Steinerskoler som et pedagogisk alternativ.

3.2. Utviklingen 1985-2000. Større privat innslag

Mer enn fordobling av tallet på private grunnskoler

Tallet på private grunnskoler er blitt fordoblet siden den nye privatskoleloven ble vedtatt i 1985. Skoleåret 1985/86 var 39 eller 1,1 prosent av landets 3 524 grunnskoler private. Fem år senere hadde tallet på private grunnskoler økt til 48. Disse utgjorde 1,4 prosent av det totale tallet på grunnskoler. Skoleåret 2000/01 var tallet steget til 88 eller 2,7 prosent av skoletallet.

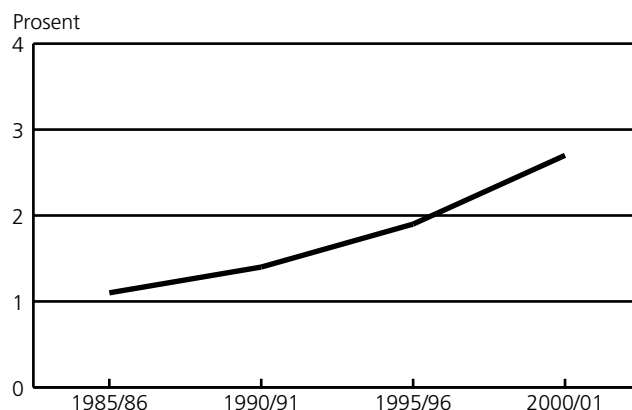
Høyest andel private grunnskoler var det i fylkene Oslo og Vestfold skoleåret 1985/86. I disse fylkene var i underkant av 5 prosent av grunnskolene private dette skoleåret. I fem fylker - Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal, Nord-Trøndelag, Nordland og Finnmark - var det ikke en eneste privat grunnskole og i fem fylker bare en. Det var flest private grunnskoler i Vestfold. Der var det 6 slike grunnskoler. I skoleåret 2000/01 var det Akershus, Rogaland og Hordaland som har flest private grunnskoler med 10 skoler hver. I Oslo var det 9 private skoler og i Vestfold 7. I Sogn og Fjordane finnes det fortsatt ingen private grunnskoler. For øvrig er det bare en privat grunnskole i Finnmark, mens det er to privatskoler i Hedmark, Telemark, Aust-Agder, Møre- og Romsdal og Nordland.

Det er bare i Buskerud at det er blitt færre private grunnskoler de siste fem årene. I de fleste fylkene har tallet på private grunnskoler økt, mens det har holdt seg stabilt i andre. I Sør-Trøndelag har antallet økt fra 2 til 6 og i Akershus fra 6 til 10 skoler. Finnmark hadde ingen private grunnskoler i skoleåret 1995/1996, men har nå altså en skole.

Av de 88 private skoler i 2000/01 var 25 Steinerskoler og 8 Montessoriskoler. De fleste av de andre private grunnskolene er skoler som blir drevet på et kristent-pedagogisk grunnlag. Seks fylker er uten Steinerskoler. Det gjelder Telemark, Aust-Agder, Sogn og Fjordane, Nord-Trøndelag, Nordland og Finnmark. I Aust-Agder og Finnmark er det imidlertid en Montessoriskole. I Telemark, Nord-Trøndelag og Nordland blir alle de private grunnskolene drevet på et religiøst grunnlag.

Selv om det er blitt 25 nye private grunnskoler de siste fem årene har tallet på Steinerskoler holdt seg forholds-

Figur 3.1. Andel private grunnskoler. Skoleårene 1985/86, 1990/91, 1995/96 og 2000/01. Prosent



Kilde: GSI/SSB.

vis stabilt de siste fem årene. Enkelte nye Montessori-skoler er blitt etablert i femårsperioden, men hovedtyngden av de nye skolene er kristne skoler.

Nesten 2 prosent av elevene i private grunnskoler...

Andelen elever i private skoler er enda lavere enn andelen private skoler. Det er fordi de private skolene gjennomsnittlig har et lavere elevtall enn de offentlige skolene. Skoleåret 1985/86 gikk 4 400 elever i de private skolene, noe som utgjorde 0,8 prosent av elevmassen. I Oslo gikk 3,9 prosent av elevene i private skoler, i Vestfold 1,9 prosent. Skoleåret 2000/01 hadde elevtallet i private skoler økt til 10 053 eller 1,7 prosent av den totale elevmassen. Fortsatt er det Oslo som har størst andel av grunnskoleelevene i private grunnskoler med 4,4 prosent. Rekkefølgen har imidlertid endret seg litt for de andre fylkene. Hordaland har kommet opp i 2,7 prosent privatskoleelever og Vestfold i 2,6 prosent. Og i Østfold og Akershus er det om lag 2 prosent av alle elevene som er å finne i private skoler. Som vi har sett er det ingen privatskoler i Sogn og Fjordane og følgelig heller ingen privatskoleelever i det fylket, mens det er under 1 prosent privatskoleelever i Telemark, Aust-Agder, Møre og Romsdal, Nord-Trøndelag, Nordland og Finnmark.

Tabell 3.3. Grunnskolelever¹, etter skolens eierform. Skoleårene 1985/86, 1990/91, 1995/96, 1999/2000 og 2000/01. Prosent

Skoleår	I alt	Av dette privat	Prosent
1985/86	3 524	39	1,1
1990/91	3 406	48	1,4
1995/96	3 285	63	1,9
1999/2000	3 271	80	2,4
2000/01	3 260	88	2,7

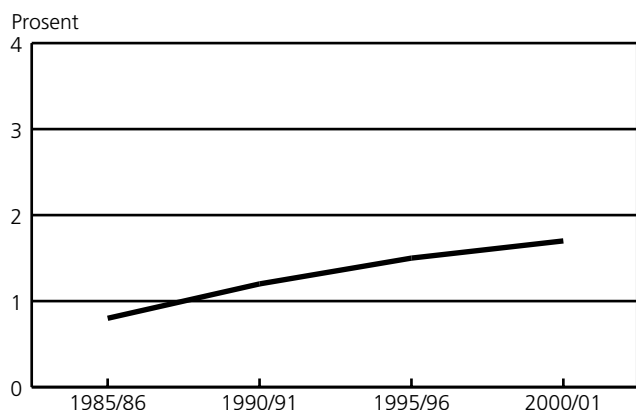
Kilde: GSI/SSB.

Skoleår	I alt	Av dette privat	Prosent
1985/86	534 000	4 393	0,8
1990/91	471 779	5 599	1,2
1995/96	478 605	7 280	1,5
1999/2000	580 261	9 378	1,6
2000/01	590 471	10 053	1,7

¹ Fra og med skoleåret 1997/98 ble grunnskolen utvidet med ett klassetrinn og alder for skolestart ble senket fra 7 til 6 år.

Kilde: GSI/SSB.

Figur 3.2. Andel elever i private grunnskoler ¹. Skoleårene 1985/86, 1990/91, 1995/96 og 2000/01. Prosent



¹ Fra og med skoleåret 1997/98 ble grunnskolen utvidet med ett klasstrinn og alder for skolestart ble senket fra 7 til 6 år.
Kilde: GSI/SSB.

Skoleåret 1995/96 var det 19,9 elever per klasse i de offentlige grunnskolene, og bare 17,5 i de private. Det må understrekes at klassebegrepet kan være noe annerledes i noen av de private skolene enn i de offentlige, og det kan gjøre sammenlikninger litt vanskelige. I de offentlige skolene varierte klassestørrelsen fra 15,7 elever per klasse i Finnmark til 24 elever per klasse i Oslo. Variasjonene var mye større for de private skolene. I Oslo og Akershus gikk det gjennomsnittlig henholdsvis 22,7 og

22,2 elever i hver klasse, mens det i Buskerud, Møre og Romsdal og Nordland var under 10 elever i hver klasse i de private skolene. I Akershus, Hordaland og Sør-Trøndelag var det flere elever per klasse i de private grunnskolene enn i de offentlige. Elevtallet per klasse endret seg lite i de offentlige skolene de etterfølgende fem årene selv om 6-åringene begynte i grunnskolen fra og med skoleåret 1997/98. I skoleåret 2000/01 var det 20,3 elever per klasse i den offentlige grunnskolen. Heller ikke i den private grunnskolen har elevtallet per klasse endret seg så mye i denne perioden, men i motsetning til i den offentlige grunnskolen har elevtallet per klasse gått noe ned. Det var 16,8 elever per klasse i den private grunnskolen skoleåret 2000/01. Fortsatt hadde Oslo og Akershus mange elever per klasse med henholdsvis 20,7 og 19,8 elever. Aust-Agder og Finnmark hadde færrest elever per klasse med 9,9 og 6,1. Også i Hordaland og Hedmark er det forholdsvis mange elever per klasse i de private skolene. I Sør-Trøndelag har elevtallet per klasse gått forholdsvis mye ned fra skoleåret 1995/96 til skoleåret 2000/01.

Forskjellene i elevtallene per klasse i de private grunnskolene avspeiler i første rekke forskjellene i skolestørrelse i de ulike fylker.

....og nesten 2 prosent av lærerne

Tallet på lærere per skole avhenger av elevtallet og klassestørrelsen. Både i skoleåret 1995/96 og i skoleåret 1999/2000 underviste 1,8 prosent av det samlede undervisningspersonalet i grunnskolen i private skoler. Andelen av grunnskoleelevene i private skoler i tilsvarende skoleår var som vi tidligere har sett 1,5 og 1,6 prosent. Andelen lærere i privatskoler er litt høyere enn andelen elever fordi det er forholdsvis mange små privatskoler og fordi elevtallet per klasse er noe høyere enn i den kommunale grunnskolen (se ovenfor). Dette mønsteret går stort sett igjen i de fleste fylker, men det skjedde en viss endring i siste halvdel av 1990-tallet.

Skoleåret 1995/96 skilte Oslo seg ut fra de andre fylkene med en større andel av grunnskoleelevene i private grunnskoler enn andel lærere. Det skyldes at det var forholdsvis mange store private skoler i Oslo med store klasser. Bildet hadde endret seg noe i 1999/2000. Da var andelen av elevene som gikk i private skoler større enn andelen av lærerne som underviste i disse skolene i flere fylker. Målt i elevtall hadde de private skolene blitt større. I Oslo var utviklingstendensen motsatt. Skoleåret 1999/2000 var det i Oslo en større andel lærere i private skoler enn andel elever.

3.3. Politiske skillelinjer

Selv om andelen elever i private grunnskoler har økt noe de siste årene, er det også i dag forholdsvis få elever i private grunnskoler i Norge. Det er nok derfor fortsatt riktig å betegne den norske grunnskolen som en enhets-skole selv om den har slått visse sprekker de siste årene, og den er under et noe større press enn tidligere.

Tabell 3.4. Elever per klasse i offentlige og private grunnskoler, etter skolefylke. Skoleårene 1995/96, 1999/2000 og 2000/ 01. Prosent



Skolefylke	1995/96		1999/2000		2000/01	
	Offentlig	Privat	Offentlig	Privat	Offentlig	Privat
I alt	19,9	17,5	20,2	16,9	20,3	16,8
Østfold	21,2	15,4	21,6	15,7	21,7	18,6
Akershus	21,8	22,2	22,3	19,4	22,3	19,8
Oslo	24,0	22,7	23,6	21,1	23,5	20,7
Hedmark	19,4	19,4	19,9	18,9	20,1	18,8
Oppland	18,8	10,3	19,2	11,7	19,1	11,5
Buskerud	20,7	9,8	20,8	13,0	20,9	12,7
Vestfold	21,2	16,9	21,7	18,2	21,6	17,5
Telemark	19,6	15,3	19,5	13,0	19,6	15,6
Aust-Agder	20,1	10,8	20,2	14,0	20,8	9,9
Vest-Agder	20,7	14,5	20,6	15,0	20,8	13,9
Rogaland	20,3	12,9	20,5	12,9	20,6	12,8
Hordaland	19,7	21,0	20,2	19,3	20,1	18,9
Sogn og Fjordane	16,5	-	16,9	-	17,3	-
Møre og Romsdal	18,3	9,4	18,4	14,5	18,7	15,7
Sør-Trøndelag	20,5	21,8	20,5	18,5	20,7	15,6
Nord-Trøndelag	18,4	12,0	18,4	11,9	19,0	11,9
Nordland	17,6	9,5	17,8	11,8	17,8	11,5
Troms	17,1	12,2	17,3	11,7	17,5	12,2
Finnmark	15,7	-	16,7	6,3	16,6	6,1

¹ Klassebegrepet kan i enkelte tilfeller være annerledes i private enn i offentlige skoler.
Kilde: GSI/SSB.

De politiske skillelinjene i synet på de private grunnskolen har vært temmelig stabile de siste årene og følger i hovedsakelig en venstre-høyreakse. Skepsisen til private grunnskoler er størst i Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, mens Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti er mest positive. Det har hele tiden vært minst diskusjon om private skoler som blir drevet ut fra en alternativ pedagogikk, dvs. i første rekke Steinerskolene og Montessoriskolene. Den politiske debatten står om støtte til og godkjenning av skoler som blir drevet på et religiøst grunnlag. Spesielt omstridt i dag er skoler som drives etter såkalte ACE-prinsipper (Accelerated Christian Education). Den nåværende Arbeiderpartiregjeringen er kritisk til etablering av skoler på et slikt ideologisk grunnlag.

Selv om det fortsatt er bred politisk enighet om at prinsippene om enhetsskolen skal være et fundament i skolepolitikken, er det noe mer aksept for private løsninger nå enn for 20 år siden. Det kan til en viss grad sees i sammenheng med en mer generell utviklingstendens de siste 15-20 år der private alternativer til det offentlige har vokst fram på ulike områder. Debatten om private grunnskoler dreier seg mye om frihets-likhetsdimensjonen. Enhetsskolens varmeste forsvarere argumenterer også i dag med at det er viktig at barn fra alle lag av folket, uansett kjønn, etnisk og sosial bakgrunn går i offentlige skoler og får det samme undervisningstilbud på et felles verdigrunnlag. Dette skal forhindre at grunnskolen i for stor grad reproducerer sosial ulikhet/forsterker sosial ulikhet. Grunnskolen skal også bidra til å skape et felles verdigrunnlag og til å motvirke sosial ulikhet. Et argument mot private grunnskoler er også at tilbudet er svært ujevnt fordelt i ulike deler av landet, og at disse tilbudene for det meste finnes i sentrale kommuner og ikke i kommuner preget av spredt bosetting.

Noe i motsetning til dette synet står foreldrenes frihet til, innenfor visse rammer, å velge grunnskoleutdanning for sine barn i skoler som står deres ideologisk-religiøse syn nær eller som underviser barna etter en alternativ pedagogikk. Staten må imidlertid godkjenne læreplanene til de private skolene, og det er en stadig pågående debatt om hvilke læreplaner som skal godkjennes.

Enkelte ønsker også at grunnskoleopplæringen skal foregå i hjemmet, men foreløpig gjelder dette bare 75 elever (skoleåret 2000/01).

4. Videregående skoler og folkehøgskoler

Om statistikken

Skoletallene i dette kapittelet omfatter både videregående skoler under lov om videregående opplæring/opplæringsloven og andre videregående skoler, men ikke folkehøgskoler. Elevtallene omfatter elever under lov om videregående opplæring/opplæringsloven, elever i annen videregående utdanning og elever i folkehøgskoler. Alle elever som er registrert på en utdanning av en varighet på minimum 300 undervisningstimer i året inngår i statistikken. I henhold til §14 i grunnskoleloven og § 39 i lov om videregående opplæring, kreves det godkjenning fra Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet for å kunne drive en privat grunnskole eller videregående skole. På videregående skolenivå kan det likevel finnes skoler som ikke er godkjente av KUF, men disse skolene kan ikke skrive ut vitnemål etter opplæringsloven. Elevtallene for folkehøgskoler omfatter elever i hel- og halvårskurs.

Det har alltid vært vanskelig å kartlegge skole- og elevtall på videregående skolenivå, og det gjelder ikke minst for de private lærestedene. Det daværende Kirke- og undervisningsdepartementet hevdet allerede i 1920 at høyere skoler 'kan neppe bestå' uten offentlig støtte, i hvert fall ikke hvis de skulle holdes oppe på et rimelig nivå med hensyn til lærerkrefter og utstyr. (Stfh 1920, 1B, st. prp.1, s.112). Staten ga graderte tilskudd til skolene, både til mange kommunale og til noen private skoler. Noen av disse skolene hadde ikke eksamensrett. Alle i 1920 ble det gitt støtte til 24 skoler uten eksamensrett, og av disse var 18 private. Noen av de private skolene med eksamensrett var imidlertid uten offentlig støtte. Flertallet i Den parlamentariske skolekomisjon ga i komiteinnstillingen fra 1927 uttrykk for at private skoler kom til å spille en større rolle innen videregående utdanning. Noen mente at de kunne få eksamensrett mens andre ville stoppe en slik mulighet (Tveiten 2000).

4.1. Hovedtrekk i utviklingen 1900-1985 - færre private skoler

I 1900 var det 14 statlige, 44 kommunale og 26 private skoler med eksamensrett i Norge. 33 prosent av middelskoleelevene og 48 prosent av gymnasiastene gikk i private skoler. I 1920 var det 15 statlige, 85 kommunale og 12 private skoler her i landet. Om lag 7 prosent av middelskoleelevene og 16 prosent av gymnasiastene gikk da i private skoler. Det var altså ikke bare antallet private skoler som gikk tilbake, også andelen elever i disse skolene ble sterkt redusert. I 1940 fantes det 18 statlige, 95 kommunale og 14 private høgre allmennskoler med eksamensrett. Om lag 4 prosent av middelskoleelevene

og 9 prosent av gymnasiastene gikk i de private skolene dette året. Hele 123 skoler hadde ikke eksamensrett i 1940. Av disse var 39 private og 5 kommunale. En av fire elever i skoler uten eksamensrett gikk i private skoler (Tveiten 2000).

De første årene etter 2. verdenskrig, har vært kalt samarbeidsårene innen skole og skolepolitikk. Full enighet om skolens grunnlag og mål var det likevel ikke. Debatten var intens både om kristendomsfagets plass i den offentlige framholdsskolen og om retten til å drive den private og kristelige Oslo lærerskole. På videregående skolenivå kom en omfattende og gjennomgripende samordning av et femtitalls ulike skoletyper. Kort tid etter krigen gikk staten med betydelig større kraft inn i det som da ble kalt den høyere skolen. Det ble opprettet flere statlige gymnaser, og statsrealskoler. Noen av disse var private skoler. I 1945 var det 42 private skoler, men antallet ble etter hvert redusert slik at det i 1969 bare var omtrent 30 igjen. De fleste var yrkesforberedende.

Innstilling 1 fra Privatskoleutvalget i 1966, ga en historisk og aktuell oversikt over de private skolene. Ifølge denne var 19 av 30 sykepleieskoler og 8 av 25 hjelpepleierskoler private. Det fantes 4 private gymnaser/høyere skoler, 16 realskoler, 17 skoler for handel og kontor, 4 landbruksskoler, 23 skoler for håndverk og industri, 4 skoleskip, 8 spesialskoler, 2 barnehagelærerskoler.

Alle disse skolene var private etter utvalgets definisjon: 'En videregående privat skole vil være en skole som eies og drives av andre enn stat, fylke og kommune' Det fantes 12 skoler som drev religiøs opplæring (bibelfag og teologi) og 16 innenfor estetiske fag. Utvalget behandlet 77 skoler med paralleller i offentlige videregående skoler, 87 skoler uten offentlige paralleller og 22 brevskoler. I tillegg ble 43 folkeskoler nevnt.

På midten av 1970-tallet ble det foretatt en samordning av skoler for studiekompetanse og yrkeskompetanse (gymnas og yrkesskoler) under samme lov og organisasjon. I 1970 var det 2 404 elever i 31 skoler med statsstøtte. Skoletallet gikk ned til 26 seks år senere i 1976 mens elevtallet økte til 2 680.

Tabell 4.1. Private videregående skoler og elever. 1970 og 1976

	Skoler med statsstøtte	Elever
1970	31	2 404
1976	26	2 680

Kilde: Tveiten 2000

4.2. Flere private videregående skoler etter 1985

Skoletallene omfatter både videregående skoler under lov om videregående opplæring/opplæringsloven og andre videregående skoler, men ikke folkehøgskoler. Av 852 videregående skoler i 1985 var 81 eller 9,5 prosent private. Høyest andel private skoler var det i fylkene Oslo, Vest-Agder, Østfold og Vestfold. Av de 75 skolene i Oslo var 30,7 prosent private, i Vest-Agder 16,7 prosent, i Østfold 16,1 prosent og i Vestfold 15,2 prosent.

Lavest andel private skoler i 1985 hadde Troms, Nordland og Oppland. Av 42 videregående skoler i Troms var det bare en som var privat. Finnmark, Sogn og Fjordane og Hedmark hadde ingen private videregående skoler i 1985.

Fra 1985 til 1990 var det en økning i antall private skoler. Antallet økte fra 81 i 1985 til 126 i 1990, en økning fra 9,5 prosent til 16,5 prosent. Det ble færre offentlige skoler i denne perioden. Antallet ble redusert fra 771 i 1985 til 636 i 1990. Oslo hadde fortsatt høyest andel private skoler i 1990. Av 79 videregående skoler i Oslo var det 45,6 prosent private. Østfold, Vest-Agder, Rogaland og Akershus hadde også høyere andel private skoler i 1990 enn 1985. I Østfold var 25 prosent av skolene private, i Vest-Agder 25,8 prosent, i Rogaland 25,9 prosent og i Akershus 20,5 prosent. Det var en liten økning i tallet på private skoler i de fleste fylker mellom 1985 og 1990. Hedmark og Finnmark hadde fortsatt ingen private skoler i 1990.

Noen skoler innen landbruk og naturbruk ble overført til skoler under lov om videregående opplæring i og med Reform 94. Tallet på videregående skoler ble redusert fra 852 skoler i 1985 til 762 i 1990 og videre til 649 i 1995. Fra 1985 til 1995 var det totalt en reduksjon på over 23 prosent i tallet på videregående skoler, men antallet private skoler økte i tilsvarende tidsrom. Fra 1985 til 1995 økte tallet på private skoler fra 81 til 126. I 1985 utgjorde de private skolene bare 9,5 prosent av skolene, i 1995 19,4 prosent. I 1995 var det flere private enn offentlige videregående skoler i Oslo. I noen fylker økte tallet på private videregående skoler, mens det holdt seg stabilt i andre.

Det var i perioden 1985-1995 en økning i antallet og andelen private videregående skoler i Vestfold, Østfold, Rogaland, Sør-Trøndelag og Vest-Agder. Det var fortsatt ingen private videregående skoler i Hedmark og Finnmark.

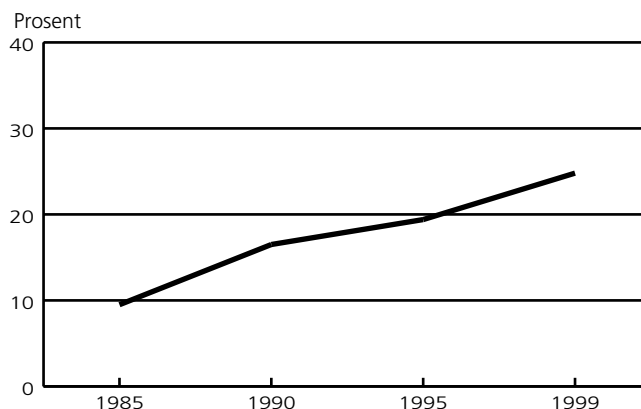
Tabell 4.2. Videregående skoler, etter eierform. 1985, 1990, 1995 og 1999. Prosent

	I alt	Av dette privat	Prosent
1985	852	81	9,5
1990	762	126	16,5
1995	649	126	19,4
1999	626	155	24,8

¹ Gjelder både skoler under lov om videregående opplæring/opplæringsloven og skoler utenfor loven.

Kilde: SSB.

Figur 4.1. Andelen private videregående skoler¹. 1985, 1990, 1995, og 1999. Prosent



¹ Gjelder både skoler under lov om videregående opplæring/opplæringsloven og skoler utenfor loven.

Kilde: SSB.

Tallet på private videregående skoler økte fra 126 i 1995 til 155 skoler i 1999. Andelen private videregående skoler økte til 24,8 prosent i 1999. Det var fortsatt flere private enn offentlige videregående skoler i Oslo og ingen private videregående skoler i Finnmark. I de øvrige fylkene var det en viss vekst i tallet på private videregående lom 1995 og 1999.

4.3. Stabil elevandel i private skoler under loven etter 1985

I 1985 gikk om lag 5 prosent av alle elever i videregående skoler under lov om videregående opplæring i private skoler. Av de 188 400 elevene var det 9 600 som var å finne i slike skoler. Høyest andel elever i private skoler var det i fylkene, Buskerud, Hordaland og Oslo. I disse fylkene var det over 9 prosent av alle elever som gikk i private skoler. I Buskerud var andelen hele 14,9 prosent, i Hordaland 11,6 prosent og i Oslo 9,7 prosent. Under 1 prosent av elevene i Finnmark og Troms gikk i private videregående skoler. Det var flere kvinner enn men blant disse elevene og i 1985 var kvinneandelen 63,1 prosent. I alle fylker bortsett fra Telemark utgjorde kvinnene majoriteten av elevene i de private skolene på dette nivået.

Tallet på elever i private videregående skoler økte til 5,4 prosent i 1990. Buskerud hadde fortsatt den største andelen elever i private skoler med 13,5 prosent selv om andelen var høyere i 1985. Andelen elever i private videregående skoler i Oslo økte fra 9,7 prosent til 11,5 prosent i 1990. I denne femårsperioden ble det opprettet fire nye private skoler i Oslo. Finnmark, Hedmark og Sogn og Fjordane hadde under 2 prosent av elevene i private skoler i 1990. I de øvrige fylkene økte andelen elever i private videregående skoler.

Selv om fordelingen mellom menn og kvinner i private videregående skoler var noe jevnere i 1985 enn i 1990 utgjorde kvinnene fortsatt den klart største andelen.

Fra 1990 til 1995 økte ikke andelen elever som gikk i private videregående skoler. I Buskerud gikk den ned fra

Tabell 4.3. Elever i videregående skoler¹, etter skolens eierform. 1985, 1990, 1995, og 1999. Prosent



	I alt	Av dette privat	Prosent
1985	188 410	9 595	5,1
1990	198 995	10 828	5,4
1995	187 362	10 006	5,3
1999	168 678	8 516	5,0

¹ Omfatter elever i videregående skoler under lov om videregående opplæring/opplæringsloven, inkludert tekniske fagskoler.

Kilde: SSB.

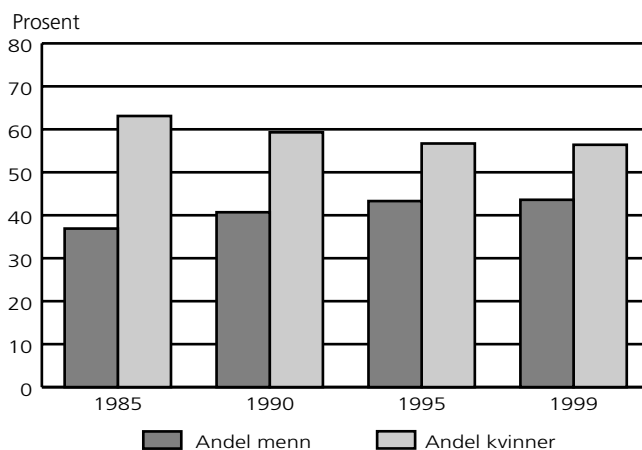
13,5 prosent til 8,8 prosent, og den gikk også ned i Akershus, Hordaland, Nord-Trøndelag, og Nordland. Oslo hadde den største andelen elever i private skoler med 11,1 prosent.

Tallet på elever i videregående skoler under opplæringsloven var lavere i 1999 enn i 1995, henholdsvis 168 700 og 187 400. Oslo hadde fortsatt høyest andel elever i private videregående skoler med 7,9 prosent. Dette var likevel en reduksjon på over 3 prosentpoeng fra 1995. Andelen kvinner i private skoler holdt seg stabil på 56 prosent siste halvdel av 1990-tallet. Hedmark, Oppland og Vest-Agder hadde flere menn enn kvinner blant elevene i private skoler.

Flest privatskoleelever i studieretning for handel og kontor/studieretning for allmenne-, økonomiske og administrative fag

Om lag 18 prosent av elevene i studieretning for handel- og kontor gikk i private videregående skoler i 1985. Av alle de 9 600 elevene i private skoler var 67 prosent elever i studieretning for handel- og kontor og 20 prosent i allmennfaglig studieretning. Det var ingen elever i private videregående skoler i studieretning for idrettsfag, og det var svært få elever i private skoler i de øvrige studieretninger.

Figur 4.2. Elever i private videregående skoler¹, etter kjønn. 1985, 1990, 1995 og 1999. Prosent



¹ Omfatter elever i videregående skoler under lov om videregående opplæring/opplæringsloven, inkludert tekniske fagskoler.

Kilde: SSB.

Tabell 4.4. Elever i videregående skoler¹, etter skolens eierform og studieretning. 1. oktober 1985. Prosent



Studieretning	I alt	Av dette privat	Prosent
I alt	188 410	9 599	5,1
Allmenne fag	77 800	1 924	2,5
Husflids- og estetiske fag	5 365	158	2,9
Handels- og kontorforfag	35 988	6 427	17,9
Håndverks- og industrifag	47 038	573	1,2
Fiskeri- og sjøfartsfag	2 958	155	5,2
Helse- og sosialfag	7 143	340	4,8
Husholdningsfag	9 816	22	0,2
Idrettsfag	2 302	-	-

¹ Omfatter elever under lov om videregående opplæring.

Kilde: SSB.

Tabell 4.5. Elever i videregående skoler¹, etter skolens eierform og studieretning. 1. oktober 1999. Prosent



Studieretning	I alt	Av dette privat	Prosent
I alt	168 678	8 516	5,0
Allmenne, økonomiske og administrative fag	86 021	5 684	6,6
Musikk, dans og drama	4 377	44	1,0
Idrettsfag	6 206	64	1,0
Helse- og sosialfag	17 262	629	3,6
Naturbruk	4 079	775	19,0
Formgivingsfag	12 328	80	0,6
Hotell- og næringsmiddelfag	6 070	58	1,0
Byggfag	4 820	55	1,1
Tekniske byggfag	1 817	-	-
Elektrofag	8 720	191	2,2
Mekaniske fag	10 753	130	1,2
Kjemi- og prosessfag	844	-	-
Trearbeidsfag	937	43	4,6
Annen utdanning	4 444	763	17,2

¹ Omfatter elever under opplæringsloven.

Kilde: SSB.

I 1995 var det ingen elever i studieretningene for fiskeri- og sjøfartsfag, husholdningsfag, tekniske byggfag og kjemi- eller prosessfag som gikk i private videregående skoler.

Fire år senere var det registrert elever i private skoler i de fleste studieretninger, men fortsatt var det ingen elever i studieretning for tekniske byggfag og i studieretning for kjemi- og prosessfag i private videregående skoler. I 1999 var de fleste elever i private videregående skoler i studieretning for allmenne, økonomiske og administrative fag. Dette året utgjorde disse elevene to av tre elever i private videregående skoler. Fordelingen av menn og kvinner på de ulike studieretninger er nok hovedårsaken til at det er flere kvinner enn menn blant elevene i private skoler. Kvinnene velger i større grad enn menn studieretninger hvor det er mange private tilbud.

4.4. Vekst i elevtallet i private skoler utenfor loven etter 1985

Elever i annen videregående utdanning omfatter elever i videregående skole utenfor lov om videregående opplæring/opplæringsloven. I 1985 var det 1 570 eller 13,5

Tabell 4.6. Elever i annen videregående utdanning¹, etter skolens eierform. 1985, 1990, 1995, og 1999. Prosent

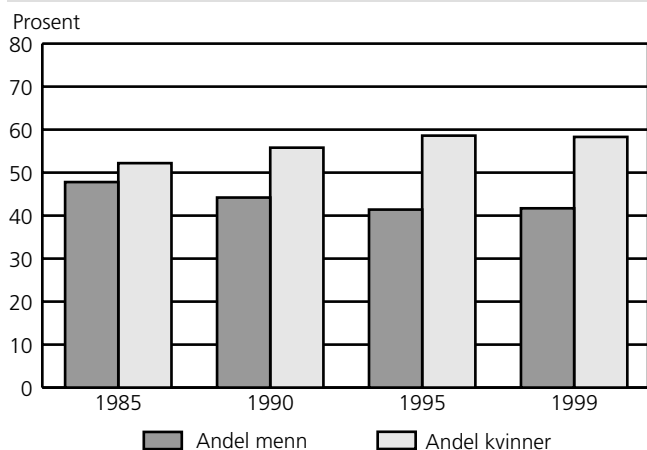


	I alt	Av dette privat	Prosent
1985	11 655	1 570	13,5
1990	10 355	4 206	40,6
1995	7 319	4 507	61,6
1999	12 422	10 541	84,9

¹ Tallene omfatter elever utenfor lov om videregående opplæring/opplæringsloven. Elever i AMO-kurs er ikke inkludert.

Kilde: SSB.

Figur 4.3. Elever i annen videregående utdanning¹ i private skoler, etter kjønn. 1985, 1990, 1995 og 1999. Prosent



¹ Tallene omfatter elever utenfor lov om videregående opplæring/opplæringsloven. Elever i AMO-kurs er ikke inkludert.

Kilde: SSB.

prosent av elevene som tok en videregående utdanning utenfor loven, som var registrert i private skoler. Andelen elever i private skoler i annen videregående utdanning er høyere enn andelen elever i private skoler under lov om videregående opplæring/opplæringsloven.

I 1990 hadde andelen elever i private utdanningsinstitusjoner i annen videregående utdanning økt til 40,6 prosent og i 1995 til 61,9. I 1999 var det 12 400 elever som tok en annen videregående utdanning, og 10 500, dvs. hele 84,9 prosent av disse gikk i private skoler. Blant private videregående skoler utenfor loven i 1999 var det Næringsakademiet som hadde de fleste elevene i 1999 med 3 200 og Merkantilt institutt 1 300.

4.5. Ni av ti folkehøgskoleelever i private skoler

Folkehøgskolen i Norge er forankret i egen lov. I samsvarende med sine tradisjoner skal folkehøgskolen fremme allmenndanning på ulike alders- og utdanningstrinn. Innenfor denne rammen blir verdigrunnlag og målsetting fastsatt av den enkelte skoleeier. Eleven skal ha fylt 17 år før 1. januar i skoleåret, men det kan tas opp elever som er inntil ett år yngre.

Folkehøgskolen er en folkelig, fri, allmenndannende skole uten krav til pensum eller eksamen fra institusjoner

eller organ utenfor folkehøgskolen. Folkehøgskolene er opprettet, og blir drevet, av forskjellige eiere. De fleste er drevet av kristne organisasjoner og kirkesamfunn, folkehøgskolelag og frittstående stiftelser og fylker.

Til sammen dekker folkehøgskolen et mangfold av ulike emner, fag og fagkombinasjoner. Folkehøgskolen gir ingen formell kompetanse, men for fullført 33 ukers folkehøgskoleår får elevene tre konkurransepoeng ved opptak til høyere utdanning dersom skolene har levert tilfredsstillende skoledokumentasjon og elevframmettet er registrert til minst 90 prosent. Den vanligste kurstypen er lange kurs på 33 uker. Det er dette som ofte blir kalt et folkehøgskoleår. Men enkelte skoler tilbyr også halvårskurs. Disse går som ofte fra august til desember eller fra januar til mai og varer 16 ½ uker.

I 1985 var det 85 folkehøgskoler i Norge. Av disse var 69 eller 81,2 prosent private. Fem år senere, i 1990 var tallet på folkehøgskoler redusert til 81, men tallet på private folkehøgskoler hadde økt til 70.

Av de 4 800 elever i hel- og halvårskurs i folkehøgskoler i 1985, gikk 83,5 prosent i skoler drevet av private organisasjoner. Noe over 60 prosent av disse var kvinner. Tallet på elever i private folkehøgskoler økte fra 4 000 i 1985 til 5 400 i 1990. Kvinneandelen i private folkehøgskoler var 62,1 prosent i 1990.

Elevtallet i folkehøgskolene ble redusert med nesten 700 fra 1990 til 1995, og i de private folkehøgskolene med 500. Andelen elever i private folkehøgskoler holdt seg stabilt i denne femårsperioden. Kvinneandelen blant elever i private folkehøgskoler ble redusert til 56,9 prosent i 1995. Tallet på elever i private folkehøgskoler økte fra 4 800 i 1995 til 5 400 i 1999 og andelen elever i de private folkehøgskolene gikk opp med nesten 2 prosent i 1999.

Tabell 4.7. Folkehøgskoler, etter eierform. 1985, 1990, 1995, og 1999. Prosent



	I alt	Av dette privat	Prosent
1985	85	69	81,2
1990	81	70	86,4
1995	81	70	86,4
1999	79	69	87,3

Kilde: SSB.

Tabell 4.8. Elever i folkehøgskoler¹, etter skolens eierform. 1985, 1990, 1995, og 1999. Prosent



	I alt	Av dette privat	Prosent
1985	4 801	4 007	83,5
1990	6 294	5 398	85,8
1995	5 638	4 853	86,1
1999	6 113	5 360	87,7

¹ Inkluderer elever i hel- og halvårskurs.

Kilde: SSB.

5. Universiteter og høyskoler

5.1. Hovedtrekk i utviklingen 1900-1985 - private høyskoler et viktig supplement

Norsk høyere utdanning har en historie som strekker seg tilbake til 1811 da landets første universitet, Universitetet i Oslo, ble etablert. Universitetet i Bergen ble ikke grunnlagt før i 1948. Norsk høyere utdanning ekspanderte i mellomtiden da Norges Landbrukshøgskole ble etablert i 1887, Norges tekniske høgskole i 1910, Norges veterinærhøgskole i 1935 og Norges Handelshøyskole i 1936. Alle disse høyskolene fikk betegnelsen vitenskapelige høyskoler. Det norske universitets- og høyskolesystemet som vokste fram, var hovedsakelig et offentlig system selv om visse deler av systemet var basert på privat delfinansiering (Amdam 1996). Det fantes imidlertid et unntak fra hovedregelen om offentlige institusjoner. I 1908 ble det private Menighetsfakultetet (MF) opprettet. Etableringen av denne institusjonen skjedde etter teologisk strid. I 1910 var det bare registrert 20 studenter ved MF, mens det i hele universitetssektoren (universiteter og vitenskapelige høyskoler) totalt var 1 800 studenter. Ti år senere hadde det totale antallet studenter i universitetssektoren steget til 2 800, mens tallet på studenter ved MF hadde økt til 55.

Antallet studenter fortsatte å stige fram mot 2. verdenskrig og nådde 5 900 i 1940. Da var det 164 studenter ved MF. I realiteten var det private innslaget i universitetssektoren nærmest fraværende fram til 1940. Derimot var det et stort innslag av private skoler som ga såkalt lavere profesjonsrettet utdanning som lærerutdanning og sykepleierutdanning. De fleste av disse skolene ble drevet av kristne organisasjoner. Det var en sterk offentlig subsidiering av disse private skolene. Det gjaldt derimot ikke for MF.

Etterkrigstiden var preget av en kraftig offentlig ekspansjon av høyere utdanning, særlig fra 1960-tallet da utbyggingen av distriktshøgskolene startet. I 1968 ble dessuten Universitetet i Tromsø grunnlagt og Lærerhøgskolen i Trondheim fikk universitetsstatus. Dette var en ekspansjon innenfor den offentlige utdanningssektor. Også private læresteder ble opprettet. Handelshøyskolen BI hadde sin spinkle start allerede i 1943 og hadde i 1965 200 studenter (Amdam 1996). Handelsakademiet ble grunnlagt i 1967. Med etableringen av disse lærestedene kan man si at bedriftsformen på sett og vis ble introdusert i norsk høyere utdanning. Disse lærestedene var fra starten av basert på studieavgifter og fikk ingen offentlig støtte. I 1969 vedtok imidlertid Stortinget å gi støtte til en rekke skoler på høyskolenivå. I og med Privatskoleloven av 1970 kan man si at det var etablert en privat høyskolesektor i Norge i tillegg til MF.

I hele perioden fram til 1970 var det private innslaget spesielt sterkt blant helsefagsskolene. Det var imidlertid først på begynnelsen av 1980-tallet disse skolene, bl.a. sykepleierskolene, ble omgjort til høyskoler. For lærerskolene skjedde dette på 1970-tallet. Det samme gjaldt for de gamle tekniske skolene som utdannet ingeniører. Egentlig ble alle disse skolene formelt oppgradert til høyskoler i denne perioden. Tidligere hadde de befundet seg et sted mellom tradisjonell videregående utdanning (gymnas og yrkesskole) og høyere utdanning. På 1970-tallet ble det regionale høyskolesystemet bygget ut. Samtidig foregikk det en klar samordning av offentlig høyere utdanning.

På 1970- og spesielt 1980-tallet var veksten i studenttallet spesielt sterk ved de private høyskolene. En stadig større del av de norske studentene var å finne i en privat høyskole. I 1975 studerte 7 prosent av studentene i Norge ved en privat institusjon, 20 år senere hele 23 prosent (Amdam 1996 - data fra OECD - third level education). Ikke minst var det ekspansjon i studieplasser innen økonomisk-administrative utdanninger etter en kraftig økning i etterspørselen etter slik utdanning. Det ble etterhvert bygget ut parallelle offentlige og private utdanningsinstitusjoner. De private institusjonene fikk også vektallsordninger som de offentlige høyskolene, de fikk bruke titler som tidligere var forbeholdt offentlig institusjoner, bruk av grunnfags- og mellomfagsbetegnelser ble tillatt, og det ble lettere for studenter å skifte mellom offentlige og private høyskoler for å oppnå en grad.

5.2. Redusert privat innslag etter 1985

Tallet på universiteter og vitenskapelige høyskoler har vært stabilt de siste 15 årene. På grunn av omstruktureringen i høyskolesektoren i 1994 er derimot tallet på høyskoler blitt kraftig redusert i perioden. Omgjøringen fra videregående skoler til universiteter og høyskoler var derimot fullført allerede på begynnelsen av 1980-tallet slik at det er uproblematisk både å følge elevtallsutviklingen i universitets- og høyskolesektoren totalt og i de private høyskolene fra 1985 til 1999. På grunn av endringer i skolestrukturen er det vanskeligere å studere utviklingen i tallet på private læresteder i sektoren før og etter endringene i 1994. Først skal vi likevel se litt på hvordan tallet på private læresteder har endret seg fra 1985 til 1999. Vi har valgt å holde ren militær utdanning utenfor.

Færre private læresteder...

I 1985 var det 41 private universiteter og høyskoler i Norge. Disse utgjorde 20,9 prosent av alle lærestedene i universitets- og høyskolesektoren (eksl. militære høyskoler). Bare en vitenskapelig høyskole var og er privat, Menighetsfakultetet. En av ingeniørhøgskolene var privat

i 1985 som i dag - Norsk Kunnskapsinstitutt (NKI). Videre var to av de pedagogiske høyskolene private og en av sosialhøgskolene. I hele høyskolesektoren var 22 prosent av lærestedene private dette året. Hovedtyngden av de private høyskolene var å finne blant høyskoler med studietilbud innen økonomiske fag eller kunst- og kulturfag. Fram mot 1990 ble tallet på private høyskoler noe redusert. I 1990 var bare 32 skoler, dvs. 17 prosent av universitetene og høyskolene private. I femårsperioden 1985-1990 ble andelen private helsefaghøgskoler redusert til 13 prosent, dvs. at bare 7 av de 54 helsefaghøgskolene ble drevet av private organisasjoner i 1990. I høyskolesektoren totalt var 17,8 prosent av høyskolene private, 4 prosentpoeng lavere enn i 1985.

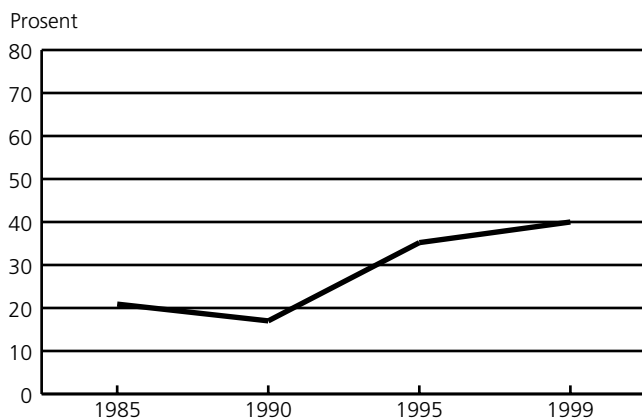
I 1994 ble hele høyskolesektoren omorganisert. De regionale høyskolene - distriktshøgskoler, pedagogiske høyskoler, ingeniørhøgskoler, sosialhøgskoler og helsefaghøgskoler - ble slått sammen i større enheter - statlige høyskoler. Det ble etablert 26 nye statlige høyskoler, en skole i de fleste fylker, to i noen. Disse høyskolene ble organisert i flere avdelinger, og skolene fikk et bredt studietilbud. På grunn av sammenslåingen av de gamle regionale høyskolene ble totaltallet på institusjoner i sektoren kraftig redusert. I 1995 fantes det 88 universiteter og høyskoler i Norge, og 31 av disse var private. En av tre institusjoner innen universitets- og høyskolesektoren hadde altså private eiere i 1995. Og hele 40,5 prosent av alle landets høyskoler ble drevet av private organisasjoner.

Tabell 5.1. Universiteter og høyskoler¹, etter eierform. 1985, 1990, 1995 og 1999. Prosent

	I alt	Av dette privat	Prosent
1985	196	41	20,9
1990	188	32	17,0
1995	88	31	35,2
1999	70	28	40,0

¹ Militære høyskoler inngår ikke i tallene.
Kilde: SSB.

Figur 5.1. Andel private universiteter og høyskoler. 1985, 1990, 1995 og 1999. Prosent



¹ Militære høyskoler inngår ikke i tallene.
Kilde: SSB.

Tabell 5.2. Læresteder¹, etter eierform og skoleslag. 1 oktober 1985. Prosent

Skoleslag	I alt	Av dette privat	Prosent
I alt	196	41	20,9
Universiteter	14	1	7,1
Distriktshøgskoler	12	0	0,0
Pedagogiske høyskoler	30	2	6,7
Ingeniørhøgskoler	14	1	7,1
Sosialhøgskoler	13	1	7,7
Helsefaghøgskoler	69	13	18,8
Andre høyskoler	53	23	43,4

¹ Militære høyskoler inngår ikke i tallene.
Kilde: SSB.

Tabell 5.3. Læresteder¹, etter eierform og skoleslag. 1 oktober 1999. Prosent

Skoleslag	I alt	Av dette privat	Prosent
I alt	70	28	40,0
Universiteter	11	1	9,1
Statlige høyskoler	26	-	-
Andre høyskoler	33	27	81,8

¹ Militære høyskoler inngår ikke i tallene.
Kilde: SSB.

ner. Tallet for hele universitets- og høyskolesektoren steg til 40 prosent i 1999 og til 45,8 prosent for høyskolesektoren. Dette skyldes i første rekke mange sammenslåinger av statlige høyskoler fra 1995 til 1999. Alle de organisatoriske endringene vanskeliggjør imidlertid som tidligere nevnt, sammenlikninger av tallet på private og offentlige høyskoler i denne tidsperioden.

....og lavere andel studenter ved disse lærestedene

Totalt studerte 18,2 prosent av landets studenter ved en privat høyskole i 1985. Nesten 23 prosent av studentene ved helsefaghøgskolene studerte ved en privat institusjon og i overkant av 20 prosent av studentene ved ingeniørhøgskolene. For øvrig var det svært mange studenter ved private utdanningsinstitusjoner innen økonomi- og kunsthøgskolene. I høyskolesektoren totalt var 32 prosent av studentene registrert ved en privat høyskole. Mens hele 39,8 prosent av mennene ved høyskolene studerte ved et privat lærested, var tilsvarende tall for kvinnene 25,5 prosent. Det skyldes blant annet at en langt større andel av mennene enn av kvinnene som studerte ved ingeniørhøgskolene, var å finne i private institusjoner, mens tilsvarende prosentandeler for menn og kvinner ved helsefaghøgskolene hvor kvinnene er i stort flertall, var forholdsvis like. Av universitetene og de vitenskapelige høyskolene er det kun Menighetsfakultetet som er privat så i universitetssektoren var hele 99 prosent av studentene registrert ved en offentlig institusjon i 1985. Det private innslaget i den norske universitets- og høyskolesektoren var altså et rent høyskolefenomen i 1985, noe som fortsatt er tilfelle.

I 1990 hadde imidlertid andelen studenter ved private læresteder blitt redusert til 15,1 prosent. Dette året studerte langt færre både av helsefaghøgskolestudentene og av ingeniørhøgskolestudentene ved private læresteder, og

Tabell 5.4. Studenter, etter lærestedets eierform, kjønn og skoleslag. 1. oktober 1985. Prosent


Skoleslag	I alt			Av dette privat			Prosent		
	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	92 949	45 697	47 252	16 932	9 674	7 258	18,2	21,2	15,4
Universiteter	41 658	22 125	19 533	496	295	201	1,2	1,3	1,0
Høgskoler	51 301	23 572	27 719	18 022	9 379	7 057	35,1	39,8	25,5
Av dette:									
Distriktshøgskoler	6 806	3 405	3 401	-	-	-	-	-	-
Pedagogiske høgskoler	12 391	3 246	9 145	594	70	524	4,8	2,2	5,7
Ingeniørhøgskoler	7 755	6 254	1 501	1 564	1 329	235	20,2	21,3	15,7
Sosialhøgskoler	1 164	317	847	150	43	107	12,9	13,6	12,6
Helsefaghøgskoler	7 919	936	6 983	1 814	202	1 612	22,9	21,6	23,1
Andre høgskoler	15 256	9 414	5 842	12 314	7 735	4 579	80,7	82,2	78,4

Kilde: SSB.

Tabell 5.5. Studenter, etter lærestedets eierform, kjønn og skoleslag. 1. oktober 1999. Prosent


Skoleslag	I alt			Av dette privat			Prosent		
	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	190 776	78 365	112 411	24 191	11 012	13 179	12,7	14,1	11,7
Universiteter	78 969	36 233	42 736	980	320	660	1,2	0,9	1,5
Høgskoler	111 807	42 132	69 675	23 211	10 692	12 519	20,8	25,4	18,0
Av dette:									
Statlige høgskoler	86 553	30 328	56 225	-	-	-	-	-	-
Andre høgskoler	25 254	11 804	13 450	23 211	10 692	12 519	91,9	90,6	93,1

Kilde: SSB.

som vi har sett var tallet på private læresteder blitt redusert. 28,1 prosent av den samlede studentmassen ved høgskolene var registrert ved private høgskoler i 1990. Også i 1990 var det en stor overvekt av menn ved de private høgskolene. Vel 35 prosent av de mannlige høgskolestudentene studerte ved en privat institusjon i 1990 og nesten 23 prosent av de kvinnelige.

Utviklingstendensen fra siste halvdel av 1980- tallet fortsatte på begynnelsen av 1990- tallet. Andelen studenter ved private institusjoner fortsatte å gå ned. Årsaken til dette var at den sterke etterspørselen etter studieplasser disse årene førte til at det ble opprettet svært mange nye studieplasser ved offentlige læresteder. Det samlede studenttallet ved landets universiteter og høgskoler økte fra 132 000 til 176 000 fra 1990 til 1995. Samtidig ble studenttallet ved private læresteder redusert med 2 000. I 1995 hadde andelen studenter ved private læresteder sunket til 10,2 prosent av det samlede studenttallet. Og bare 18,7 prosent av studentene ved høgskolene var å finne i privat sektor. Fortsatt var mennene i klart flertall ved de private lærestedene. På slutten av 1990-tallet var det igjen en viss ekspansjon i studenttallet ved slike læresteder, og i 1999 hadde andelen av det totale studenttallet ved private læresteder økt til 12,7 prosent. Om lag 24 200 av de 190 800 universitets- og høgskolestudentene var å finne ved private læresteder. Nesten 21 prosent av studentene som studerte ved høgskolene, var registrert ved private læresteder - 25,4 prosent av mennene og 18 prosent av kvinnene.

I perioden 1985 til 1999 økte studenttallet i første rekke ved offentlige læresteder. Spesielt på slutten av 1980-tallet og begynnelsen av 1990-tallet var etterspørselen etter studieplasser meget sterk fra store årskull. Ekspansjonen foregikk ved de offentlige lærestedene hvor det ble etablert mange nye studieplasser. Men fra midten av 1990-tallet, da studenttallsøkningen var forholdsvis moderat, skjedde halvparten av økningen i studenttallet i privat sektor. Konklusjonen når det gjelder studenttallsutviklingen i privat sektor i hele denne perioden er at andelen studenter ved private læresteder har gått ned. Den omfattende etableringen av studieplasser har stort sett funnet sted ved statlige universiteter og høgskoler.

6. Private skoler i de andre nordiske land

Det er ulike tradisjoner for oppretting av privatskoler i de nordiske land. Noe forskjellig skole- og utdanningsstruktur gjør det også litt vanskelig å sammenlikne landene på videregående skolenivå og på universitets- og høghskolenivå. På grunnskolenivå er det enklere.

6.1. Mange elever i private grunnskoler i Danmark

Danmark skiller seg markant ut i forhold til de andre nordiske land med en høy andel av grunnskoleelevene i private skoler. Om lag 12 prosent av grunnskoleelevene i Danmark går nå i private grunnskoler. I skoleåret 1985/86 var tilsvarende tall 9,4 prosent, og andelen har vært jevnt økende fram til i dag. En av fem grunnskoler i Danmark er private. Danmark har en meget lang tradisjon for friskoler helt tilbake til Grundtvigs og Kolds friskoletanker på 1800-tallet. I Finland går omtrent 2 prosent av grunnskolebarna i private skoler, og det har vært en svak økning i prosentandelen de senere år. I Sverige har det vært en sterkere økning. Av landets 1 034 900 elever i grunnskolen i skoleåret 1999/2000 gikk 3,4 prosent i private skoler. Selv om andelen elever i private grunnskoler fortsatt er forholdsvis lav i Sverige er det verdt å understreke veksten i tallet på privatskoleelever de siste årene. En lovendring i 1992 gjorde det enklere å opprette private grunnskoler i Sverige. På midten av 1980-tallet var bare 1,4 prosent av elevene å finne i private grunnskoler, skoleåret 1995/96 2,3 prosent. Veksten i tallet på private skoler har ikke minst funnet sted i Stockholm og i andre store byer. I Island har andelen elever i private skoler variert mellom 1 og 2 prosent de siste 15 årene, men i motsetning til for alle de andre nordiske land ble andelen redusert noe fra skoleåret 1995/96 til skoleåret 1999/2000. Norge ligger på om lag det samme nivået som Finland og Island.

Bortsett fra at Danmark skiller seg så klart ut i forhold til de andre nordiske land med sine tradisjoner for friskoler er det spesielt interessant å sammenligne utviklingen i Norge og Sverige de siste 15 årene. Skoleåret 1985/86 hadde både Norge og Sverige 0,7-0,8 prosent

av elevene i privatskoler, mens prosentandelen i Sverige nå er dobbelt så høy som i Norge. Det har altså foregått en større grad av «privatisering» i Sverige enn i Norge.

Strukturen i videregående skoler er noe forskjellig i de nordiske land. I Finland og Danmark er det nå 4-6 prosent av elevene i «gymnasieskolen» som går i private skoler. I Danmark var tilsvarende andel nesten 8 prosent på slutten av 1980-tallet, mens utviklingen i Finland har gått motsatt vei, der har andelen i elever i private skoler økt noe på slutten av 1990-tallet. I Island har også andelen elever i de private skoler vært på omtrent det samme nivået som i Danmark og i Finland de siste årene. I den svenske «gymnasieskolen» har det vært en sterk økning i elevtallet i private skoler i denne perioden, fra 1,4 prosent i 1985 til 4,6 prosent i 1999. Tallene i Sverige omfatter imidlertid både yrkesfaglig og allmennfaglig utdanning, noe som ikke er tilfelle for Danmark og Finland. De norske tallene for elever under lov om videregående opplæring/opplæringsloven er nok mest sammenliknbare med de svenske, og som vi tidligere har sett var det 5-5,5 prosent av de norske elevene i de videregående skolene som befant seg i private institusjoner i perioden 1985-1999. Grovt sett kan vi si at forskjellene er blitt mindre mellom de nordiske landene når det gjelder hvor stor andel av elevene som går i private videregående skoler. I 1999 varierte andelen bare fra 4,6 til 6,2 prosent.

Det er ingen universitetsstudenter i Finland og i Danmark som studerer ved private læresteder, i Island er det vel 9 prosent av studentene ved universiteter og høghskoler som er å finne i slike institusjoner og i Sverige nær 6 prosent. Både i Island og i Sverige har det vært en vekst i andelen studenter ved private institusjoner fra 1985 til 1999. På universitets- og høghskolenivå er tallene som vi har sett mye høyere for Norge enn for de andre nordiske land. Nesten 13 prosent av alle universitets- og høghskolestudentene i Norge studerte ved en privat institusjon i 1999. Til tross for at dette var en klar nedgang fra 18 prosent i 1985 skiller Norge seg altså klart ut.

Tabell 6.1. Elever i private grunnskoler i de nordiske land. Skoleårene 1985/86, 1990/91, 1995/96, 1999/2000. Prosent



	1985/86		1990/91		1995/96		1999/2000	
	I alt	Prosent privat	I alt	Prosent privat	I alt	Prosent privat	I alt	Prosent privat
Danmark	709 164	9,4	616 462	10,9	581 253	11,7	627 266	12,1
Finland	569 452	..	592 920	..	588 162	1,8	591 272	2,0
Island	41 616	1,7	42 215	1,5	42 254	2,0	43 030	1,3
Norge	534 000	0,8	471 779	1,2	478 605	1,5	580 261	1,6
Sverige	945 210	0,7	881 523	0,9	938 869	2,2	1 034 881	3,4

Kilde: SSB/UVM/SCB/Hagstofa/Statistikcentralen.

Tabell 6.2. Elever i private videregående skoler (gymnasiale videregående utdanninger) i de nordiske land. 1985, 1990, 1995 og 1999. Prosent



	1985		1990		1995		1999	
	I alt	Prosent privat	I alt	Prosent privat	I alt	Prosent privat	I alt	Prosent privat
Danmark	76 792	7,2	68 848	7,7	74 483	4,3	65 534	4,6
Finland	99 582	4,8	88 160	4,7	109 108	5,4	112 926	6,2
Island	15 457	7,6	17 193	7,5	17 235	6,1	20 388	5,6
Norge	188 410	5,1	199 032	5,4	187 362	5,3	168 678	5,0
Sverige	301 183	1,4	292 046	1,5	312 375	2,3	305 579	4,6

Kilde: SSB/UVM/SCB/Hagstofa/Statistikcentralen

Tabell 6.3. Studenter i private universiteter og høyskoler. 1985, 1990, 1995 og 1999. Prosent



	1985		1990		1995		1999	
	I alt	Prosent privat	I alt	Prosent privat	I alt	Prosent privat	I alt	Prosent privat
Danmark	..	..	..	..	..	..	..	..
Finland	92 230	..	112 921	..	133 359	..	152 466	..
Island	4 807	1,7	5 296	4,1	7 475	6,1	10 064	9,1
Norge	92 949	18,2	131 562	15,1	176 050	10,2	190 776	12,7
Sverige	185 021	1,6	221 901	1,3	285 802	5,5	319 091	5,7

Kilde: SSB/UVM/SCB/Hagstofa/Statistikcentralen

Litteratur:

Amdam, Rolv Petter: *Høyere utdanning til salgs: Privat høyere utdanning i historisk og komparativt perspektiv*. Oslo 1996.

Bråstad Jensen, Eivind: *Vegen inn i utdanningssamfunnet -vekst og samordning av norsk skole og høgre utdanning fra de første etterkrigsår mot år 2000*. Oslo 1999.

Tveiten, Asbjørn: *Friskolen -enhetsskolens gjøkunge*. Oslo 2000.

Lov om tilskot til private grunnskular og private skular som gjer vidaregåande opplæring (privatskulelova) av 14. januar 1985 nr. 73.

Lov om eksamensrett til private høyskoler av 11. juni 1986 (privathøyskoleloven).

Vedleggstabell 1. Grunnskoler, etter eierform og skolefylke. Skoleåret 1985/86. Prosent

Skolefylke	I alt	Av dette privat	Prosent
Hele landet	3 524	39	1,1
Østfold	136	4	2,9
Akershus	223	3	1,3
Oslo	109	5	4,6
Hedmark	164	1	0,6
Oppland	179	1	0,6
Buskerud	153	3	2,0
Vestfold	128	6	4,7
Telemark	179	1	0,6
Aust-Agder	89	1	1,1
Vest-Agder	105	3	2,9
Rogaland	237	5	2,1
Hordaland	383	3	0,8
Sogn og Fjordane	187	-	-
Møre og Romsdal	303	-	-
Sør-Trøndelag	176	2	1,1
Nord-Trøndelag	135	-	-
Nordland	337	-	-
Troms	179	1	0,6
Finnmark	121	-	-
Svalbard	1	-	-

Kilde: SSB.

Vedleggstabell 3. Grunnskoler, etter eierform og skolefylke. Skoleåret 1995/96. Prosent

Skolefylke	I alt	Av dette privat	Prosent
Hele landet	3 285	63	1,9
Østfold	129	4	3,1
Akershus	226	6	2,7
Oslo	114	8	7,0
Hedmark	156	2	1,3
Oppland	169	3	1,8
Buskerud	152	5	3,3
Vestfold	128	7	5,5
Telemark	150	1	0,7
Aust-Agder	87	1	1,1
Vest-Agder	106	4	3,8
Rogaland	235	7	3,0
Hordaland	359	7	1,9
Sogn og Fjordane	153	-	-
Møre og Romsdal	286	1	0,3
Sør-Trøndelag	169	2	1,2
Nord-Trøndelag	123	1	0,8
Nordland	279	1	0,4
Troms	164	3	1,8
Finnmark	99	-	-
Svalbard	1	-	-

Kilde: GSI/SSB.

Vedleggstabell 2. Grunnskoler, etter eierform og skolefylke. Skoleåret 1990/91. Prosent

Skolefylke	I alt	Av dette privat	Prosent
Hele landet	3 406	48	1,4
Østfold	131	3	2,3
Akershus	224	4	1,8
Oslo	109	5	4,6
Hedmark	160	1	0,6
Oppland	176	1	0,6
Buskerud	155	5	3,2
Vestfold	129	7	5,4
Telemark	168	1	0,6
Aust-Agder	89	1	1,1
Vest-Agder	103	2	1,9
Rogaland	239	6	2,5
Hordaland	368	5	1,4
Sogn og Fjordane	173	-	-
Møre og Romsdal	298	1	0,3
Sør-Trøndelag	171	2	1,2
Nord-Trøndelag	131	-	-
Nordland	301	-	-
Troms	173	2	1,2
Finnmark	107	-	-
Svalbard	1	-	-

Kilde: SSB.

Vedleggstabell 4. Grunnskoler, etter eierform og skolefylke. Skoleåret 1999/2000. Prosent

Skolefylke	I alt	Av dette privat	Prosent
Hele landet	3 271	80	2,4
Østfold	132	5	3,8
Akershus	238	10	4,2
Oslo	130	9	6,9
Hedmark	154	2	1,3
Oppland	164	3	1,8
Buskerud	151	4	2,6
Vestfold	127	7	5,5
Telemark	142	2	1,4
Aust-Agder	85	1	1,2
Vest-Agder	111	4	3,6
Rogaland	235	9	3,8
Hordaland	350	8	2,3
Sogn og Fjordane	152	-	-
Møre og Romsdal	265	2	0,8
Sør-Trøndelag	175	4	2,3
Nord-Trøndelag	123	2	1,6
Nordland	273	2	0,7
Troms	163	5	3,1
Finnmark	100	1	1,0
Svalbard	1	-	-

Kilde: GSI/SSB.

Vedleggstabell 5. Grunnskoler, etter eierform og skolefylke. Skoleåret 2000/01 Prosent

Skolefylke	I alt	Av dette privat	Prosent
Hele landet	3 260	88	2,7
Østfold	132	5	3,8
Akershus	241	10	4,1
Oslo	131	9	6,9
Hedmark	154	2	1,3
Oppland	164	3	1,8
Buskerud	152	4	2,6
Vestfold	128	7	5,5
Telemark	141	2	1,4
Aust-Agder	80	2	2,5
Vest-Agder	113	5	4,4
Rogaland	236	10	4,2
Hordaland	350	10	2,9
Sogn og Fjordane	149	-	-
Møre og Romsdal	259	2	0,8
Sør-Trøndelag	176	6	3,4
Nord-Trøndelag	120	3	2,5
Nordland	271	2	0,7
Troms	162	5	3,1
Finnmark	100	1	1,0
Svalbard	1	-	-

Kilde: GSI/SSB.

Vedleggstabell 7. Grunnskoleelever, etter skolens eierform og skolefylke. Skoleåret 1990/91. Prosent

Skolefylke	I alt	Av dette privat	Prosent
Hele landet	471 779	5 599	1,2
Østfold	26 190	411	1,6
Akershus	46 762	739	1,6
Oslo	33 634	1 461	4,3
Hedmark	19 731	230	1,2
Oppland	19 548	139	0,7
Buskerud	24 240	230	0,9
Vestfold	22 421	477	2,1
Telemark	18 137	118	0,7
Aust-Agder	12 715	27	0,2
Vest-Agder	18 382	198	1,1
Rogaland	43 445	493	1,1
Hordaland	48 675	704	1,4
Sogn og Fjordane	12 953	-	-
Møre og Romsdal	29 209	34	0,1
Sør-Trøndelag	27 556	244	0,9
Nord-Trøndelag	15 324	-	-
Nordland	28 001	-	-
Troms	16 572	94	0,6
Finnmark	8 171	-	-
Svalbard	113	-	-

Kilde: SSB.

Vedleggstabell 6. Grunnskoleelever, etter skolens eierform og skolefylke. Skoleåret 1985/86. Prosent

Skolefylke	I alt	Av dette privat	Prosent
Hele landet	534 000	4 393	0,8
Østfold	30 596	339	1,1
Akershus	52 213	372	0,7
Oslo	35 961	1 388	3,9
Hedmark	23 408	99	0,4
Oppland	23 151	40	0,2
Buskerud	27 899	102	0,4
Vestfold	24 772	481	1,9
Telemark	21 128	68	0,3
Aust-Agder	13 626	34	0,2
Vest-Agder	19 742	224	1,1
Rogaland	45 374	404	0,9
Hordaland	54 477	521	1,0
Sogn og Fjordane	14 395	-	-
Møre og Romsdal	32 905	-	-
Sør-Trøndelag	31 809	283	0,9
Nord-Trøndelag	17 856	-	-
Nordland	33 078	-	-
Troms	20 458	38	0,2
Finnmark	11 036	-	-
Svalbard	116	-	-

Kilde:SSB.

Vedleggstabell 8. Grunnskoleelever, etter skolens eierform og skolefylke. Skoleåret 1995/96. Prosent

Skolefylke	I alt	Av dette privat	Prosent
Hele landet	478 605	7 280	1,5
Østfold	25 006	430	1,7
Akershus	49 504	1 019	2,1
Oslo	38 503	1 790	4,6
Hedmark	19 226	272	1,4
Oppland	18 811	154	0,8
Buskerud	24 446	265	1,1
Vestfold	22 681	576	2,5
Telemark	17 709	138	0,8
Aust-Agder	12 189	43	0,4
Vest-Agder	18 597	261	1,4
Rogaland	44 910	541	1,2
Hordaland	49 456	1 199	2,4
Sogn og Fjordane	13 026	-	-
Møre og Romsdal	28 767	47	0,2
Sør-Trøndelag	27 826	240	0,9
Nord-Trøndelag	15 047	36	0,2
Nordland	27 652	38	0,1
Troms	16 917	231	1,4
Finnmark	8 332	-	-

Kilde: GSI/SSB.

Vedleggstabell 9. Grunnskoleelever, etter skolens eierform og skolefylke. Skoleåret 1999/2000. Prosent


Skolefylke	I alt	Av dette privat	Prosent
Hele landet	580 261	9 378	1,6
Østfold	30 660	564	1,8
Akershus	64 318	1317	2,0
Oslo	49 460	2 154	4,4
Hedmark	22 896	359	1,6
Oppland	22 086	210	1,0
Buskerud	29 803	311	1,0
Vestfold	27 926	746	2,7
Telemark	21 008	169	0,8
Aust-Agder	13 893	56	0,4
Vest-Agder	22 107	359	1,6
Rogaland	54 344	696	1,3
Hordaland	59 258	1 408	2,4
Sogn og Fjordane	15 079	-	-
Møre og Romsdal	33 132	145	0,4
Sør-Trøndelag	34 200	342	1,0
Nord-Trøndelag	17 602	95	0,5
Nordland	32 234	94	0,3
Troms	20 254	315	1,6
Finnmark	10 001	38	0,4

Kilde: GSI/SSB.

Vedleggstabell 10. Grunnskoleelever, etter eierform og skolefylke. Skoleåret 2000/01. Prosent


Skolefylke	I alt	Av dette privat	Prosent
Hele landet	590 471	10 053	1,7
Østfold	31 406	633	2,0
Akershus	65 952	1 363	2,1
Oslo	49 750	2 177	4,4
Hedmark	23 246	376	1,6
Oppland	22 520	230	1,0
Buskerud	30 431	318	1,0
Vestfold	28 568	752	2,6
Telemark	21 430	187	0,9
Aust-Agder	14 005	89	0,6
Vest-Agder	22 418	376	1,7
Rogaland	55 292	730	1,3
Hordaland	60 572	1 644	2,7
Sogn og Fjordane	15 247	-	-
Møre og Romsdal	33 306	157	0,5
Sør-Trøndelag	35 183	481	1,4
Nord-Trøndelag	17 785	107	0,6
Nordland	32 494	92	0,3
Troms	20 662	292	1,4
Finnmark	10 204	49	0,5

Kilde: GSI/SSB.

Vedleggstabell 11. Lærere i grunnskolen, etter skolens eierform og skolefylke. Skoleårene 1995/96 og 1999/2000. Prosent


Skolefylke	1995/96			1999/2000		
	I alt	Av dette privat	Prosent	I alt	Av dette privat	Prosent
Hele landet	54 899	985	1,8	66 315	1 176	1,8
Østfold	2 727	65	2,4	3 435	77	2,2
Akershus	5 206	120	2,3	6 556	186	2,8
Oslo	3 842	163	4,2	5 411	266	4,9
Hedmark	2 323	49	2,1	2 636	35	1,3
Oppland	2 325	28	1,2	2 649	31	1,2
Buskerud	2 790	59	2,1	3 333	52	1,6
Vestfold	2 374	86	3,6	2 914	48	1,6
Telemark	2 022	17	0,8	2 401	-	-
Aust-Agder	1 499	8	0,5	1 731	14	0,8
Vest-Agder	2 012	49	2,4	2 543	40	1,6
Rogaland	4 974	157	3,2	5 880	83	1,4
Hordaland	5 490	106	1,9	6 614	215	3,3
Sogn og Fjordane	1 762	-	-	2 072	-	-
Møre og Romsdal	3 341	8	0,2	3 958	24	0,6
Sør-Trøndelag	2 996	27	0,9	3 703	35	0,9
Nord-Trøndelag	1 806	-	-	2 129	10	0,5
Nordland	3 654	10	0,3	4 066	12	0,3
Troms	2 319	33	1,4	2 722	48	1,8
Finnmark	1 417	-	-	1 537	-	-
Svalbard	20	-	-	25	-	-

Kilde: SSB.

Vedleggstabell 12. Videregående skoler¹, etter eierform og skolefylke 1985. Prosent



Skolefylke	I alt	Av dette privat	Prosent
Hele landet	852	81	9,5
Østfold	31	5	16,1
Akershus	52	4	7,7
Oslo	75	23	30,7
Hedmark	37	0	0,0
Oppland	36	1	2,8
Buskerud	40	3	7,5
Vestfold	33	5	15,2
Telemark	28	2	7,1
Aust-Agder	28	2	7,1
Vest-Agder	36	6	16,7
Rogaland	58	6	10,3
Hordaland	84	11	13,1
Sogn og Fjordane	27	0	0,0
Møre og Romsdal	52	7	13,5
Sør-Trøndelag	56	6	10,7
Nord-Trøndelag	36	3	8,3
Nordland	75	2	2,7
Troms	42	1	2,4
Finnmark	25	0	0,0
Svalbard	-	-	-

¹ Gjelder både skoler under lov om videregående opplæring og skoler utenfor loven.

Kilde: SSB

Vedleggstabell 14. Videregående skoler¹, etter eierform og skolefylke. 1. Oktober 1995. Prosent



Skolefylke	I alt	Av dette privat	Prosent
Hele landet	649	126	19,4
Østfold	24	7	29,2
Akershus	40	7	17,5
Oslo	69	38	55,1
Hedmark	24	0	0,0
Oppland	29	2	6,9
Buskerud	29	5	17,2
Vestfold	26	7	26,9
Telemark	22	1	4,5
Aust-Agder	19	2	10,5
Vest-Agder	26	7	26,9
Rogaland	47	13	27,7
Hordaland	73	15	20,5
Sogn og Fjordane	18	1	5,6
Møre og Romsdal	45	4	8,9
Sør-Trøndelag	39	10	25,6
Nord-Trøndelag	25	2	8,0
Nordland	47	1	2,1
Troms	29	4	13,8
Finnmark	17	0	0,0
Svalbard	1	-	-

¹ Gjelder både skoler under lov om videregående opplæring og skoler utenfor loven.

Kilde: SSB.

Vedleggstabell 13. Videregående skoler¹, etter eierform og skolefylke. 1. Oktober 1990. Prosent



Skolefylke	I alt	Av dette privat	Prosent
Hele landet	762	126	16,5
Østfold	28	7	25,0
Akershus	44	9	20,5
Oslo	79	36	45,6
Hedmark	32	0	0,0
Oppland	32	4	12,5
Buskerud	34	6	17,6
Vestfold	28	5	17,9
Telemark	25	2	8,0
Aust-Agder	25	3	12,0
Vest-Agder	31	8	25,8
Rogaland	54	14	25,9
Hordaland	79	12	15,2
Sogn og Fjordane	28	1	3,6
Møre og Romsdal	52	4	7,7
Sør-Trøndelag	47	9	19,1
Nord-Trøndelag	25	2	8,0
Nordland	61	1	1,6
Troms	34	3	8,8
Finnmark	23	0	0,0
Svalbard	1	-	-

¹ Gjelder både skoler under lov om videregående opplæring og skoler utenfor loven.

Kilde: SSB.

Vedleggstabell 15. Videregående skoler¹, etter eierform og skolefylke. 1. Oktober 1999. Prosent



Skolefylke	I alt	Av dette privat	Prosent
Hele landet	626	155	24,8
Østfold	25	9	36,0
Akershus	45	14	31,1
Oslo	74	41	55,4
Hedmark	24	2	8,3
Oppland	22	2	9,1
Buskerud	26	7	26,9
Vestfold	26	9	34,6
Telemark	19	2	10,5
Aust-Agder	19	2	10,5
Vest-Agder	24	8	33,3
Rogaland	50	16	32,0
Hordaland	70	17	24,3
Sogn og Fjordane	18	3	16,7
Møre og Romsdal	39	3	7,7
Sør-Trøndelag	39	10	25,6
Nord-Trøndelag	18	2	11,1
Nordland	46	4	8,7
Troms	26	4	15,4
Finnmark	14	-	-
Uoppgitt	2	-	-

¹ Gjelder både skoler under opplæringsloven og skoler utenfor loven.

Kilde: SSB.

Vedleggstabell 16. Elever i videregående skoler¹, etter skolens eierform og bostedsfylke. 1. Oktober 1985.



Bostedsfylke	I alt	Av dette privat	Prosent	Prosent kvinner
Hele landet	188 410	9 595	5,1	63,1
Østfold	9 873	230	2,3	60,9
Akershus	18 482	999	5,4	56,9
Oslo	15 512	1 497	9,7	63,6
Hedmark	7 765	89	1,1	71,9
Oppland	8 513	218	2,6	55,0
Buskerud	9 464	1 411	14,9	64,8
Vestfold	9 092	140	1,5	62,9
Telemark	6 928	284	4,1	34,2
Aust-Agder	4 364	69	1,6	58,0
Vest-Agder	6 520	101	1,5	68,3
Rogaland	14 459	518	3,6	65,4
Hordaland	19 128	2 216	11,6	68,7
Sogn og Fjordane	5 109	50	1,0	64,0
Møre og Romsdal	11 420	200	1,8	60,0
Sør-Trøndelag	11 829	631	5,3	58,2
Nord-Trøndelag	6 943	534	7,7	66,9
Nordland	12 042	310	2,6	66,1
Troms	7 163	59	0,8	59,3
Finnmark	3 641	27	0,7	59,3
Uppgitt	163	12	7,4	50,0

¹ Omfatter elever i videregående skoler under lov om videregående opplæring, inkludert tekniske fagskoler.
Kilde: SSB.

Vedleggstabell 18. Elever i videregående skoler¹, etter skolens eierform og bostedsfylke. 1. Oktober 1995.



Bostedsfylke	I alt	Av dette privat	Prosent	Prosent kvinner
Hele landet	187 362	10 006	5,3	56,7
Østfold	10 310	400	3,9	55,3
Akershus	17 918	1 280	7,1	57,9
Oslo	14 597	1 623	11,1	54,0
Hedmark	7 783	179	2,3	58,7
Oppland	8 122	208	2,6	52,9
Buskerud	9 285	819	8,8	57,3
Vestfold	8 733	399	4,6	57,9
Telemark	7 362	184	2,5	64,1
Aust-Agder	5 000	155	3,1	60,6
Vest-Agder	6 780	224	3,3	45,5
Rogaland	16 871	1 206	7,1	56,2
Hordaland	19 124	1 126	5,9	51,1
Sogn og Fjordane	4 901	168	3,4	69,6
Møre og Romsdal	11 690	368	3,1	63,3
Sør-Trøndelag	10 851	859	7,9	58,1
Nord-Trøndelag	6 441	182	2,8	63,7
Nordland	11 112	206	1,9	54,4
Troms	6 667	246	3,7	70,7
Finnmark	3 171	67	2,1	59,7
Uppgitt	644	107	16,6	55,1

¹ Omfatter elever i videregående skoler under lov om videregående opplæring, inkludert tekniske fagskoler.
Kilde: SSB.

Vedleggstabell 17. Elever i videregående skoler¹, etter skolens eierform og bostedsfylke. 1. Oktober 1990.



Bostedsfylke	I alt	Av dette privat	Prosent	Prosent kvinner
Hele landet	198 995	10 828	5,4	59,3
Østfold	10 623	309	2,9	59,2
Akershus	18 437	1 359	7,4	58,4
Oslo	12 918	1 491	11,5	54,0
Hedmark	8 576	146	1,7	57,5
Oppland	9 262	201	2,2	51,7
Buskerud	10 124	1 367	13,5	64,6
Vestfold	9 703	223	2,3	51,1
Telemark	7 992	159	2,0	63,5
Aust-Agder	5 021	106	2,1	54,7
Vest-Agder	7 244	165	2,3	51,5
Rogaland	16 289	1 036	6,4	59,8
Hordaland	20 270	1 987	9,8	62,6
Sogn og Fjordane	5 504	161	2,9	67,1
Møre og Romsdal	12 742	245	1,9	51,8
Sør-Trøndelag	12 497	788	6,3	59,1
Nord-Trøndelag	7 067	368	5,2	58,2
Nordland	12 356	322	2,6	60,6
Troms	8 062	289	3,6	65,1
Finnmark	3 966	51	1,3	52,9
Uppgitt	342	55	16,1	40,0

¹ Omfatter elever i videregående skoler under lov om videregående opplæring, inkludert tekniske fagskoler.
Kilde: SSB.

Vedleggstabell 19. Elever i videregående skoler¹, etter skolens eierform og bostedsfylke. 1. Oktober 1999.



Bostedsfylke	I alt	Av dette privat	Prosent	Prosent kvinner
Hele landet	168 678	8 516	5,0	56,4
Østfold	8 867	329	3,7	55,0
Akershus	16 502	1 034	6,3	56,6
Oslo	13 455	1 069	7,9	53,7
Hedmark	6 759	153	2,3	48,4
Oppland	7 450	178	2,4	46,1
Buskerud	8 677	331	3,8	52,3
Vestfold	8 119	329	4,1	59,0
Telemark	6 122	192	3,1	56,8
Aust-Agder	4 193	127	3,0	52,0
Vest-Agder	6 490	250	3,9	44,8
Rogaland	15 387	1 131	7,4	59,4
Hordaland	16 894	1 149	6,8	55,3
Sogn og Fjordane	4 521	288	6,4	56,9
Møre og Romsdal	9 932	261	2,6	55,9
Sør-Trøndelag	10 168	799	7,9	62,1
Nord-Trøndelag	5 703	176	3,1	56,3
Nordland	9 710	347	3,6	58,8
Troms	6 158	188	3,1	71,3
Finnmark	2 808	57	2,0	57,9
Uppgitt	763	128	16,8	54,7

¹ Omfatter elever i videregående skoler under opplæringsloven, inkludert tekniske fagskoler.
Kilde: SSB.

Vedleggstabell 20. Elever i annen videregående utdanning¹, etter skolens eierform og bostedsfylke. 1. Oktober 1985. Prosent



Bostedsfylke	I alt	Av dette privat	Prosent	Prosent kvinner
Hele landet	11 655	1 570	13,5	52,2
Østfold	641	99	15,4	44,4
Akershus	955	142	14,9	55,6
Oslo	835	112	13,4	59,8
Hedmark	523	34	6,5	44,1
Oppland	593	29	4,9	41,4
Buskerud	601	44	7,3	52,3
Vestfold	580	117	20,2	56,4
Telemark	411	50	12,2	58,0
Aust-Agder	306	37	12,1	48,6
Vest-Agder	518	146	28,2	56,8
Rogaland	747	184	24,6	45,7
Hordaland	864	137	15,9	48,2
Sogn og Fjordane	365	41	11,2	61,0
Møre og Romsdal	588	92	15,6	56,5
Sør-Trøndelag	698	93	13,3	38,7
Nord-Trøndelag	549	54	9,8	44,4
Nordland	985	83	8,4	54,2
Troms	550	26	4,7	61,5
Finnmark	297	19	6,4	57,9
Uoppgitt	49	31	63,3	77,4

¹ Tallene omfatter elever utenfor lov om videregående opplæring. Elever i AMO-kurs er ikke inkludert.
Kilde: SSB.

Vedleggstabell 22. Elever i annen videregående utdanning¹, etter skolens eierform og bostedsfylke. 1. Oktober 1995. Prosent



Bostedsfylke	I alt	Av dette privat	Prosent	Prosent kvinner
Hele landet	7 319	4 507	61,6	58,6
Østfold	402	263	65,4	53,2
Akershus	880	525	59,7	60,8
Oslo	1 008	713	70,7	59,6
Hedmark	298	160	53,7	60,6
Oppland	231	104	45,0	66,3
Buskerud	395	233	59,0	64,8
Vestfold	396	235	59,3	59,6
Telemark	242	139	57,4	57,6
Aust-Agder	142	80	56,3	61,3
Vest-Agder	283	206	72,8	50,5
Rogaland	530	386	72,8	51,3
Hordaland	658	474	72,0	55,9
Sogn og Fjordane	114	78	68,4	60,3
Møre og Romsdal	331	209	63,1	67,0
Sør-Trøndelag	399	191	47,9	57,6
Nord-Trøndelag	178	59	33,1	52,5
Nordland	331	183	55,3	61,2
Troms	271	123	45,4	61,8
Finnmark	107	34	31,8	61,8
Uoppgitt	129	112	86,8	60,7

¹ Tallene omfatter elever utenfor lov om videregående opplæring. Elever i AMO-kurs er ikke inkludert.
Kilde: SSB.

Vedleggstabell 21. Elever i annen videregående utdanning¹, etter skolens eierform og bostedsfylke. 1. Oktober 1990. Prosent



Bostedsfylke	I alt	Av dette privat	Prosent	Prosent kvinner
Hele landet	10 355	4 206	40,6	55,8
Østfold	506	251	49,6	44,6
Akershus	1 042	436	41,8	58,9
Oslo	991	511	51,6	65,8
Hedmark	474	119	25,1	54,6
Oppland	558	179	32,1	46,9
Buskerud	639	187	29,3	57,8
Vestfold	462	184	39,8	64,7
Telemark	270	117	43,3	55,6
Aust-Agder	201	73	36,3	43,8
Vest-Agder	353	160	45,3	50,0
Rogaland	918	565	61,5	51,9
Hordaland	892	403	45,2	60,8
Sogn og Fjordane	262	64	24,4	67,2
Møre og Romsdal	505	259	51,3	56,4
Sør-Trøndelag	577	156	27,0	50,6
Nord-Trøndelag	439	108	24,6	49,1
Nordland	474	117	24,7	59,8
Troms	447	132	29,5	49,2
Finnmark	207	68	32,9	51,5
Uoppgitt	138	117	84,8	53,0

¹ Tallene omfatter elever utenfor lov om videregående opplæring. Elever i AMO-kurs er ikke inkludert.
Kilde: SSB.

Vedleggstabell 23. Elever i annen videregående utdanning¹, etter skolens eierform og bostedsfylke. 1. Oktober 1999. Prosent



Bostedsfylke	I alt	Av dette privat	Prosent	Prosent kvinner
Hele landet	12 422	10 541	84,9	58,3
Østfold	621	528	85,0	56,4
Akershus	1 389	1 166	83,9	60,1
Oslo	2 190	1 909	87,2	57,9
Hedmark	364	287	78,8	62,4
Oppland	274	190	69,3	58,4
Buskerud	565	459	81,2	59,9
Vestfold	679	600	88,4	58,8
Telemark	352	296	84,1	51,7
Aust-Agder	183	136	74,3	68,4
Vest-Agder	447	393	87,9	61,6
Rogaland	1 127	983	87,2	56,6
Hordaland	1 183	1 065	90,0	59,6
Sogn og Fjordane	124	104	83,9	57,7
Møre og Romsdal	475	418	88,0	62,4
Sør-Trøndelag	785	646	82,3	57,6
Nord-Trøndelag	199	130	65,3	65,4
Nordland	526	437	83,1	54,5
Troms	382	297	77,7	57,2
Finnmark	84	59	70,2	55,9
Uoppgitt	473	438	92,6	51,4

¹ Tallene omfatter elever utenfor opplæringsloven. Elever i AMO-kurs er ikke inkludert.
Kilde: SSB.

Vedleggstabell 24. Folkehøgskoler, etter eierform og skolefylke. 1985 og 1990. Prosent



Skolefylke	1985			1990		
	I alt	Av dette privat	Prosent	I alt	Av dette privat	Prosent
Hele landet	85	69	81,2	81	70	86,4
Østfold	4	3	75	3	2	66,7
Akershus	4	2	50	4	2	50,0
Oslo	1	1	100	1	1	100,0
Hedmark	6	6	100	6	6	100,0
Oppland	7	5	71,4	6	4	66,7
Buskerud	6	4	66,7	6	4	66,7
Vestfold	2	1	50	2	1	50,0
Telemark	4	2	50	3	3	100,0
Aust-Agder	2	2	100	2	2	100,0
Vest-Agder	2	2	100	2	2	100,0
Rogaland	5	4	80	5	5	100,0
Hordaland	10	8	80	10	8	80,0
Sogn og Fjordane	5	5	100	4	4	100,0
Møre og Romsdal	6	-	-	6	6	100,0
Sør-Trøndelag	6	5	83,3	6	6	100,0
Nord-Trøndelag	4	4	100	4	4	100,0
Nordland	5	5	100	5	5	100,0
Troms	4	3	75	4	4	100,0
Finnmark	2	1	50	2	1	50,0

Kilde: SSB.

Vedleggstabell 25. Folkehøgskoler, etter eierform og skolefylke. 1995 og 1999. Prosent



Skolefylke	1995			1999		
	I alt	Av dette privat	Prosent	I alt	Av dette privat	Prosent
Hele landet	81	70	86,4	79	69	87,3
Østfold	3	2	66,7	3	2	66,7
Akershus	4	2	50,0	4	2	50,0
Oslo	1	1	100,0	1	1	100,0
Hedmark	6	6	100,0	6	6	100,0
Oppland	6	4	66,7	6	4	66,7
Buskerud	6	4	66,7	6	4	66,7
Vestfold	2	1	50,0	2	1	50,0
Telemark	3	3	100,0	3	3	100,0
Aust-Agder	2	2	100,0	2	2	100,0
Vest-Agder	2	2	100,0	2	2	100,0
Rogaland	5	5	100,0	5	5	100,0
Hordaland	9	7	77,8	8	7	87,5
Sogn og Fjordane	4	4	100,0	4	4	100,0
Møre og Romsdal	6	6	100,0	6	6	100,0
Sør-Trøndelag	6	6	100,0	6	6	100,0
Nord-Trøndelag	4	4	100,0	4	4	100,0
Nordland	5	5	100,0	4	4	100,0
Troms	4	4	100,0	4	4	100,0
Finnmark	3	2	66,7	3	2	66,7

Kilde: SSB.

Vedleggstabell 26. Elever i folkehøgskoler¹, etter skolens eierform og bostedsfylke. 1. Oktober 1985. Prosent



Bostedsfylke	I alt	Av dette privat	Prosent	Prosent kvinner
Hele landet	4 801	4 007	83,5	65,2
Østfold	217	191	88,0	64,4
Akershus	378	293	77,5	68,6
Oslo	259	202	78,0	60,9
Hedmark	200	161	80,5	63,4
Oppland	130	88	67,7	54,5
Buskerud	175	126	72,0	68,3
Vestfold	221	151	68,3	60,3
Telemark	194	158	81,4	67,7
Aust-Agder	115	105	91,3	64,8
Vest-Agder	158	150	94,9	76,0
Rogaland	394	316	80,2	65,5
Hordaland	472	398	84,3	62,6
Sogn og Fjordane	225	201	89,3	59,7
Møre og Romsdal	418	391	93,5	64,7
Sør-Trøndelag	309	277	89,6	66,8
Nord-Trøndelag	157	142	90,4	64,1
Nordland	380	351	92,4	68,9
Troms	222	185	83,3	66,5
Finnmark	125	79	63,2	65,8
Uoppgitt	52	42	80,8	66,7

¹ Inkluderer elever i hel - og halvårskurs.
Kilde: SSB.

Vedleggstabell 28. Elever i folkehøgskoler¹, etter skolens eierform og bostedsfylke. 1. Oktober 1995. Prosent



Bostedsfylke	I alt	Av dette privat	Prosent	Prosent kvinner
Hele landet	5 638	4 853	86,1	56,9
Østfold	245	203	82,9	55,2
Akershus	493	384	77,9	56,5
Oslo	361	286	79,2	56,6
Hedmark	246	205	83,3	59,5
Oppland	190	163	85,8	58,9
Buskerud	299	228	76,3	59,2
Vestfold	269	226	84,0	56,6
Telemark	198	173	87,4	58,4
Aust-Agder	142	130	91,5	61,5
Vest-Agder	153	137	89,5	54,0
Rogaland	374	338	90,4	57,1
Hordaland	577	478	82,8	57,7
Sogn og Fjordane	164	140	85,4	62,9
Møre og Romsdal	445	428	96,2	58,4
Sør-Trøndelag	299	280	93,6	53,6
Nord-Trøndelag	194	183	94,3	50,3
Nordland	269	247	91,8	57,5
Troms	128	109	85,2	62,4
Finnmark	105	80	76,2	65,0
Uoppgitt	487	435	89,3	51,7

¹ Inkluderer elever i hel - og halvårskurs.
Kilde: SSB.

Vedleggstabell 27. Elever i folkehøgskoler¹, etter skolens eierform og bostedsfylke. 1. Oktober 1990. Prosent



Bostedsfylke	I alt	Av dette privat	Prosent	Prosent kvinner
Hele landet	6 294	5 398	85,8	62,1
Østfold	313	259	82,7	66,4
Akershus	599	450	75,1	60,0
Oslo	424	330	77,8	56,4
Hedmark	275	230	83,6	63,0
Oppland	197	146	74,1	63,7
Buskerud	301	249	82,7	60,2
Vestfold	291	234	80,4	59,8
Telemark	213	193	90,6	68,4
Aust-Agder	162	147	90,7	64,6
Vest-Agder	210	198	94,3	68,7
Rogaland	484	439	90,7	63,3
Hordaland	577	494	85,6	64,8
Sogn og Fjordane	160	144	90,0	62,5
Møre og Romsdal	465	440	94,6	64,5
Sør-Trøndelag	337	313	92,9	56,9
Nord-Trøndelag	213	187	87,8	65,8
Nordland	376	345	91,8	57,4
Troms	212	195	92,0	70,3
Finnmark	128	97	75,8	67,0
Uoppgitt	357	308	86,3	51,6

¹ Inkluderer elever i hel - og halvårskurs.
Kilde: SSB.

Vedleggstabell 29. Elever i folkehøgskoler¹, etter skolens eierform og bostedsfylke. 1. Oktober 1999. Prosent



Bostedsfylke	I alt	Av dette privat	Prosent	Prosent kvinner
Hele landet	6 113	5 360	87,7	65,5
Østfold	284	252	88,7	69,4
Akershus	512	427	83,4	66,0
Oslo	324	274	84,6	61,7
Hedmark	281	226	80,4	67,3
Oppland	247	207	83,8	68,6
Buskerud	325	266	81,8	73,3
Vestfold	271	229	84,5	73,4
Telemark	212	185	87,3	64,3
Aust-Agder	156	145	92,9	71,7
Vest-Agder	198	181	91,4	72,9
Rogaland	457	418	91,5	70,8
Hordaland	566	491	86,7	67,8
Sogn og Fjordane	190	172	90,5	77,3
Møre og Romsdal	440	415	94,3	59,3
Sør-Trøndelag	342	306	89,5	57,5
Nord-Trøndelag	242	209	86,4	64,1
Nordland	332	304	91,6	64,5
Troms	154	136	88,3	65,4
Finnmark	153	129	84,3	58,1
Uoppgitt	427	388	90,9	50,8

¹ Inkluderer elever i hel - og halvårskurs.
Kilde: SSB.

Vedleggstabell 30. Læresteder¹, etter eierform og skoleslag. 1. Oktober 1990. Prosent



Skoleslag	I alt	Av dette privat	Prosent
I alt	188	32	17,0
Universiteter	14	1	7,1
Distriktshøgskoler	20	-	-
Pedagogiske høgskoler	31	3	9,7
Ingeniørhøgskoler	16	1	6,3
Sosialhøgskoler	5	1	20,0
Helsefaghøgskoler	54	7	13,0
Andre høgskoler	48	19	39,6

¹ Militære høgskoler inngår ikke i tallene.

Kilde: SSB.

Vedleggstabell 31. Læresteder¹, etter eierform og skoleslag. 1. Oktober 1995. Prosent



Skoleslag	I alt	Av dette privat	Prosent
I alt	88	31	35,2
Universiteter	14	1	7,1
Statlige høgskoler	26	-	-
Andre høgskoler	48	30	62,5

¹ Militære høgskoler inngår ikke i tallene.

Kilde: SSB.

Vedleggstabell 32. Studenter, etter lærestedets eierform, kjønn og skoleslag 1. oktober 1990



Skoleslag	I alt			Av dette privat			Prosent		
	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	131 562	60 019	71 543	19 901	10 858	9 043	15,1	18,1	12,6
Universiteter	62 734	30 197	32 537	556	292	264	0,9	1,0	0,8
Høgskoler	688 828	29 822	39 006	19 345	10 566	8 779	28,1	35,4	22,5
Av dette									
Distriktshøgskoler	11 893	5 832	6 061	-	-	-	-	-	-
Pedagogiske høgskoler	15 836	3 826	12 010	824	150	674	5,2	3,9	5,6
Ingeniørhøgskoler	10 257	8 089	2 168	1 660	1 416	244	16,2	17,5	11,3
Sosialhøgskoler	1 491	317	1 174	167	34	133	11,2	10,7	11,3
Helsefaghøgskoler	10 039	1 113	8 926	1 082	91	991	10,8	8,2	11,1
Andre høgskoler	19 312	10 645	8 667	15 612	8 875	6 737	80,8	83,4	77,7

Kilde: SSB.

Vedleggstabell 33. Studenter, etter lærestedets eierform, kjønn og skoleslag. 1. oktober 1995



Skoleslag	I alt			Av dette privat			Prosent		
	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
I alt	176 050	77 514	98 536	17 946	9 099	8 847	10,2	11,7	9,0
Universiteter	82 957	39 225	43 732	578	314	264	0,7	0,8	0,6
Høgskoler	93 093	38 289	54 804	17 368	8 785	8 583	18,7	22,9	15,7
Av dette									
Statlige høgskoler	73 678	28 487	45 191	-	-	-	-	-	-
Andre høgskoler	19 415	9 802	9 613	17 368	8 785	8 583	89,5	89,6	89,3

Kilde: SSB.